

Årsberättelse

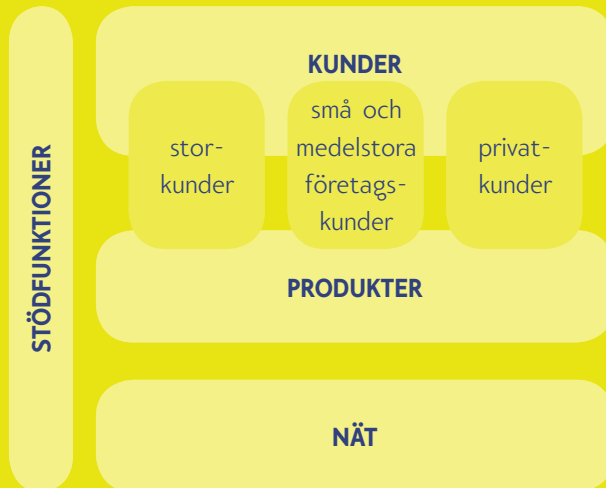
...2003

Ett annat Elisa ...

Elisa erbjuder snabba, effektiva och säkra telekommunikationstjänster. Bolagets huvudmarknadsområde är Finland.

... Elisäs verksamhetsmodell

Förutom mångsidiga datakommunikationstjänster erbjuder Elisa också call-center service, ICT-lösningar och heltäckande nordiska datakommunikationslösningar. Elisa erbjuder sina kunder internationella tjänster bland annat tillsammans med sina partners Vodafone och Telenor.

- ... Organisationen inom Elisäs centrala affärsområden i Finland består av tre enheter: Kunder, Produkter och Nät. Elisäs resultat rapporteras på sedvanligt sätt dvs. mobil verksamhet, verksamhet i det fasta nätet, verksamheten i Tyskland och övrig verksamhet.
- ... Elisa Abp är listat på Helsingfors fondbörs huvudlista.
- ... I det fasta nätet är Elisa marknadsledare med en andel om drygt 35 procent medan den mobila verksamheten med en andel om cirka 30 procent är näst störst i landet. I Tyskland fungerar Elisa som telefonoperatör i städerna och har en marknadsandel som varierar mellan 5 och 20 procent.
- ... Förutom på huvudmarknadsområdet i Finland fungerar Elisa dessutom på noggrant valda internationella marknader, bl.a. som mobiloperatör i Estland.

... Årsberättelse 2003

- ... Elisa Abp
- ... **1** År 2003 i korthet
- ... **2** Verkställande direktörens översikt
- ... **4** Mobilverksamheten
- ... **6** Verksamheten i det fasta nätet
- ... **8** Affärsverksamheten i Tyskland
- ... **9** Övrig affärsverksamhet
- ... **10** Elisa Research
- ... **11** Personal
- ... **14** Bokslutet 2003
 - ... **14** Styrelsens verksamhetsberättelse
 - ... **19** Resultaträkning
 - ... **20** Balansräkning
 - ... **21** Finansieringsanalys
 - ... **22** Noter till bokslutet
 - ... **46** Nyckeltal
 - ... **48** Aktier och aktieägare
 - ... **51** Styrelsens förslag till användning av vinstmedel
- ... **51** Revisionsberättelse
- ... **52** Koncernens förvaltning och struktur
- ... Information till aktieägarna

Koncernens nyckeltal

miljoner euro	2003	2002
Omsättning	1 538	1 563
Driftsbidrag	385	333
Rörelsevinst	-34	-48
Resultat före extraordinära poster	-74	-103
Nettoresultat	-17	-71
Resultat/aktie, euro	-0,12	-0,54
Forskning och produktutveckling	24	36
Investeringar i aktier	28	16
Investeringar i anläggningstillgångar	194	269
Soliditet, %	40	38
Gearing	87%	95%
Personal i genomsnitt	7 172	8 115

... Andra händelser 2003:

- ... Mobiloperatörerna Oy Cubio Communications Ltd och Tele2 Ab samt MTV3 Ab och Song Networks Oy avtalade med Elisa om att utnyttja bolagets mobilnät-kapacitet.
- ... Elisa och arbetsministeriet knöt ett långvarigt samarbetsavtal som omfattar ett datanät, data-, gsm- och internet-tjänster samt tal- och överföringstjänster och andra datakommunikationstjänster. Avtalet är riksomfattande och omfattar förutom arbetsministeriet även arbets-kraftsbyråerna.

... Elisa genomgick många interna förändringar 2003:

- ... Elisa Communications Abp bytte namn till Elisa Abp.
- ... Veli-Matti Mattila tillträdde som verkställande direktör för Elisa den 1 juli 2003.
- ... Elisas organisation gjordes rätlinjigare, verksamhets- och styrmodellen omformades, överlappande strukturer avlägsnades och ledningsgrupperna omstrukturerades.
- ... I november inledde koncernen samarbetsförhandlingar, som berörde cirka 3 800 anställda. Förhandlingarna avslutades den 12 januari 2004. Som en följd av förhandlingarna minskar personalen under 2004 med cirka 900 personer.
- ... De helägda dotterbolagen Oy Radiolinja Ab, ElisaCom Oy, Elisa Networks Oy, Riihimäen Puhelin Oy och Soon Net Oy fusioneras i Elisa Abp. Fusionerna genomförs före den 1 juli 2004.

- ... Elisa och Vodafone utvidgade sitt samarbete 2003. Vodafone Eurocell ger abonnenterna fasta, låga roamingpriser, överföring av bildmeddelanden (MMS) och en GPRS-dataöverföringstjänst med samma fasta pris över hela Europa.
- ... Elisa och Befolkningsregistercentralen avtalade om ett samarbete som möjliggör elektronisk identifiering och elektronisk underskrift för Radiolinjas abonnenter.
- ... Elisa och Telenor knöt ett så kallat Preferred Partner -samarbetsavtal, som innebär att parterna ser varandra som sin primära samarbetspartner då kunderna erbjuds fasta data- och telefontjänster till Baltikum och de nordiska länderna.
- ... Elisas mobilverksamhet anpassade sig väl till systemet med nummerportabilitet som trädde i kraft i slutet av juli. Delvis på grund av nummerportabiliteten ökade även kundomsättningen.
- ... Elisa fortsatte att sälja ut de affärsverksamheter som inte hör till kärnverksamheten. En andel om 50 procent i EPStar Ab såldes till bolagets andra huvudägare Jaakko Pöyry Group Oyj. Soon Com Oyj:s nummerservice såldes till Oy Eniro DS Ab.

Elisa har starka traditioner, en gedigen marknadsställning och en kompetent och engagerad personal. Att göra förändringar på denna grund är utmanande men också belönande. Elisa utvecklas nu snabbt i riktning mot ett enat Elisa som betjänar sina kunder ännu bättre än i dag.

... Ett Elisa – ännu bättre service än tidigare

Ett enat Elisa möjliggör en snabb och smidig service. Målet uppnås bland annat genom att förenkla koncernstrukturen och verksamheterna. Vi arbetar på att bli ett enda bolag och minskar antalet varumärken. Vi vill att våra kunder så lätt som möjligt kan uträtta sina affärer med oss. Alla koncernens tjänster ges på ett och samma ställe.

- ... Vi tror att kundernas val inte bara bestäms av prisaspekter utan också av servicens kvalitet. En god service fungerar på kundens villkor. Kort sagt är ett enat Elisa ett användarvänligt Elisa.
- ... Elisa har en dokumenterat god service. T.ex. Radiolinjas kundtjänst valdes 2003 till årets bästa kontaktcenter i Finland. Vi vill behålla vår starka ställning då det gäller kundservice.

... Vi vill att alla koncernens tjänster ges på ett och samma ställe.

... Vi klarade oss i konkurrensen

År 2003 rådde det en intensiv konkurrens speciellt om mobil- och bredbandskunder. Under året skedde två stora förändringar:

... nummerportabiliteten trädde i kraft och bredbandsmarknaden växte kraftigt.

... I juli 2003 blev det möjligt att byta mobiltelefonanslutning utan att behöva byta nummer. Denna reform ökade kännbart konkurrensen. Enligt vår åsikt var det en bra reform som också nyttjar kunderna.

... Mobilverksamheten klarade sig bra i det nya läget. Vi fick avsevärt fler nya kunder än vi förlorade.

... Mobilverksamheten fick även nya tjänsteoperatörer i sitt nät: Cubio Communications, Tele2, MTV3 och Song Networks. Det visar att man värderar vår kompetens och service.

... Bredbandsmarknaden började växa explosionsartat. Antalet bredbandsabonnemang mer än fördubblades under året. Elisa behöll sin starka ställning i den intensiva konkurrensen. Vi har ungefär en tredjedel av marknaden.

... Bredbandsmarknadens snabba tillväxt och den intensiva konkurrensen väntas fortsätta.

... Huvudmarknadsområdet är Finland

Under 2003 gjorde vi strategiska val. Vårt huvudmarknadsområde är Finland. I Finland erbjuder vi våra kunder ett komplett urval tele- och datakommunikationslösningar.

... Vi erbjuder även våra kunder nya möjligheter att utlokalisera sina så kallade Call center-funktioner och olika ICT-lösningar.

... De internationellt verksamma finska kunderna erbjuds även nordiska helhetslösningar och gränsöverskridande mobiltjänster.

Samarbetet med världens största mobiloperatör, Vodafone, har gjort det möjligt att även utomlands erbjuda våra kunder de vardagstjänster som hittills har fungerat bara i hemlandet.

... Dessutom arbetar Elisa även i fortsättningen på noggrant utvalda internationella marknader. Vi är till exempel Estlands näst största mobiltelefonoperatör. Här kan också nämnas att Radiolinja Eesti valdes till Estlands nästbästa företag 2003.

... Det var ett strategiskt viktigt val att avstå från affärsverksamheten i Tyskland. Vi beräknade att avkastningsförväntningarna i Tyskland inte är tillräckligt stora utan omfattande tilläggsinvesteringar.

... Vi flyttade även huvudkontoret från det historiska stenslottet i centrum av Helsingfors till förmånligare utrymmen på industriområdet i Tali i Helsingfors. Vi ville flytta huvudkontoret närmare affärsverksamheten. I Tali fanns redan tidigare Elisas nättjänster och forskningscentral.

... **Attraktivast och effektivast**

Elisas reformer görs med en klar målsättning. Målet är att vara den attraktivaste och effektivaste teleoperatören.

... För kunden innebär detta lättanvända produkter och tjänster och att allt görs klart med en gång.

... För personalen innebär attraktivast det att Elisa erbjuder utvecklingsmöjligheter, och effektivast det att företaget är en föregångare.

... För ägarna innebär dragningskraften konkurrenskraft och effektiviteten att det skapas ekonomiskt värde.

... För dessa målsättningar finns det ännu mycket jobb att göra.

... Jag vill tacka våra kunder och samarbetspartners för ett händelserikt år 2003. Jag

vill rikta ett särskilt tack till personalen för det gångna året, som säkert har varit krävande på grund av de stora förändringarna.

... Vi håller på att bygga ett ännu starkare Elisa som kan erbjuda kunderna branschens bästa service och personalen goda utvecklingsmöjligheter.

Veli-Matti Mattila
verkställande direktör
Elisa Abp

... **Förbättrad lönsamhet**

Vi inledde 2003 ett program för att klart förbättra lönsamheten. Det är fråga om ett omfattande program med målsättningen att årligen spara 80 miljoner euro före utgången av 2005.

... Elisas lönsamhet är inte på den nivå som den borde vara för att vi skall klara oss i den hårdnande konkurrensen. Till exempel de stora nordiska operatörerna är klart lönsammare än Elisa. Vår klara målsättning är att lyfta Elisas lönsamhet så att den är en av de bästa bland teleoperatörerna.

... Programmet innehåller omfattande strukturella förändringar som stöder målsättningen att skapa ett snabbt och smidigt, enat Elisa. Koncern- och affärsfunktionerna har förenklats och omorganiserats. För att kunna genomföra förändringarna krävs det oundvikligen personalminskningar.

... Elisa har växt kraftigt genom företagsköp. Företagsköpen ledde också till att det uppstod många överlappande funktioner som nu måste avlägsnas.

... Vår klara målsättning är att lyfta Elisas lönsamhet så att den är en av de bästa bland teleoperatörerna.

Elisas mobilverksamhet erbjuder digitala mobiltjänster för privatpersoner och företag över egna nät i Finland och Estland, med stöd av ett omfattande distributionsnät.

--- Omvärlden och konkurrensläget

Elisas mobilverksamhet i Finland hade en omsättning som motsvarade cirka 32 procent av marknaden. I slutet av året var antalet abonnemang i Finland nästan 4,7 miljoner och penetrationen cirka 90 procent.

- ... Under 2003 tillkom flera tjänsteoperatörer på den finska mobilmarknaden. Affärsverksamheten påverkades av den fortsatta hårda priskonkurrensen och priserossionen.
- ... Finland övergick i slutet av juli 2003 till nummerportabilitet i mobilnäten vilket gör det möjligt för kunderna att flexibelt byta teleoperatör. Detta var en faktor som ökade konkurrensen och som under det andra halvåret ledde till en ökad kundmobilitet i hela branschen.

--- Marknadspositionen

Under 2003 ökade Elisas mobilabonnemang ökade i Finland med 32 000 och antalet anslutningar uppgick till 1 347 146 i slutet av året. Antalet abonnemang ökade med 2,4 procent.

- ... Elisa stärkte sin ställning som leverantör av nättjänster i och med att Tele2, MTV3, Song Networks och Cubio Communications under året knöt tjänsteoperatörsavtal med Elisa.

--- Tjänster

En positionstjänst främst för privatkunder lanserades. Tjänsten RL Paikannin ger ett absolut integritetsskydd då positioneringen inte lyckas utan den berörda personens uttryckliga tillstånd.

- ... Elisa och Helsingin Taksi-Data Oy har tillsammans utvecklat ett bokningssystem för taxibilar som direkt kopplar kunden till närmaste lediga taxi. Koncernen har förverkligat GPRS-baserade bokningssystem i bland annat Tammerfors, Uleåborg och Jyväskylä. Många taxibolag använder också Elisas positionstjänst.
- ... Elisa och den tyska programutvecklaren PTV Planung Transport Verkehr AG utvecklade tillsammans de första informationstjän-

--- Mobilverksamhetens

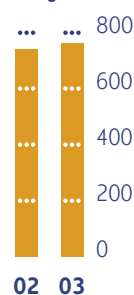
justerade nyckeltal

miljoner euro

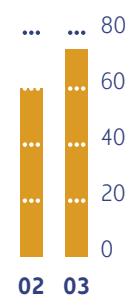
	2002	2003
Omsättning	739	762
Driftsbidrag	194	215
Rörelsevinst	60	74
Antal anställda	1 741	1 577

31. 12. 2003

Omsättning ---

Rörelsevinst ---

terna gällande trafikstockningar som baserar sig på trafikuppgifter från mobiltelefonnätet. I det första skedet tillhandahålls tillämpningar som beskriver trafikläget på vissa vägvägnitt.

- Under året lanserades tjänsten Messaging Broker, som gör det möjligt att till mobiltelefoner förmedla både SMS- och MMS-meddelanden och underhållnings- eller nyttotjänster som förverkligats med hjälp av dem. Tjänsten kännetecknas av att den gör det möjligt att förmedla meddelanden till alla operatörers abonnemang. Förutom att förmedla meddelanden gör Messaging Broker det möjligt att fakturera slutanvändaren antingen för avsända eller mottagna textmeddelanden.

- Under året lanserades bland annat Tandem Aina Plus, som erbjuder fast prissatta samtal och SMS-meddelanden och tjänstehelheten Choice, som skräddarsyddes för hemelektronikkedjan Markantalo. SMS-anslutningen uppdaterades i december. GPRS-tjänsten fogades till anslutningarnas grundegenskaper och ett alternativ med en fast månadsavgift lanserades.

••• Viktiga händelser 2003

Storkundsenheterna inom mobilverksamheten och nätverksamheten sammanslogs till en enda försäljningsenhet som ansvarar för Elisäs storkunder.

- Elisa och Vodafone utvidgade sitt samarbete under 2003. Vodafone Eurocell ger abonnenterna fasta, låga roamingpriser, överföring av bildmeddelanden (MMS) och en GPRS-dataöverföringstjänst till ett fast pris över hela Europa.

- Mobilverksamhetens kundtjänst valdes i september till årets kontaktcenter i Finland. Valet motiverades bland annat med att kunderna var nöjda, att verksamheten sköttes kostnadseffektivt, att de tekniska möjligheterna utnyttjades mångsidigt och att man satsade på att höja personalens kompetens.

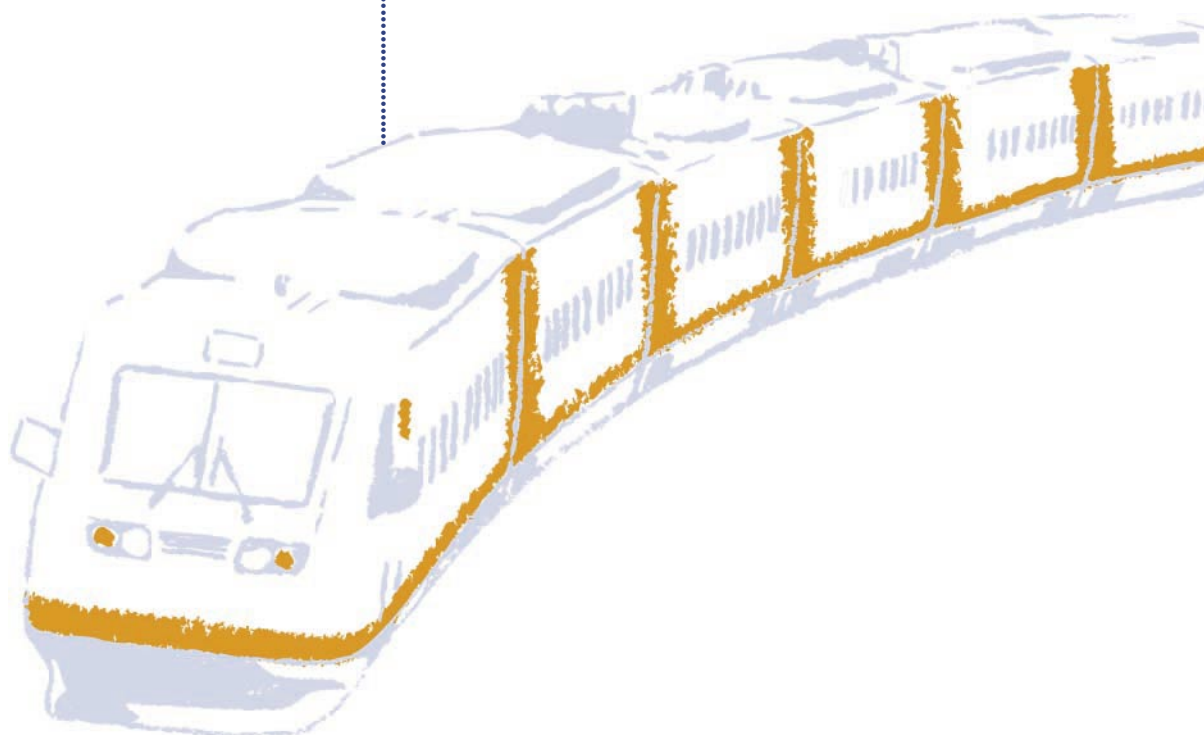
- Elisäs mobilbolag i Estland (Radiolinja Eesti) löste i september in en 3G-licens.

- Elisa och Befolkningsregistercentralen avtalade om ett samarbete som möjliggör elektronisk identifiering och elektronisk underskrift för Elisäs mobiltelefonkunder.

••• Mobilverksamhetens kundtjänst valdes i september till årets kontaktcenter i Finland.

- Elisa har tillsammans med ledande finska televisionsbolag, innehållsproducenter och bolag i mobilkommunikationsbranschen avtalat om testanvändning av kommersiella

TV tjänster med mobiler (IP Datacast). Pilotprojektet förverkligas i samarbete med de finska myndigheterna och det undersöker slutanvändarnas erfarenheter av mobiltelefon-TV.

Elisa erbjuder telefon- och datatjänster i det fasta nätet till finska privat-, företags- och samfundskunder. I tjänsteutbudet ingår dessutom nordiska och internationella datakommunikationstjänster samt mångsidiga kontaktcentertjänster.

--- Omvärlden och konkurrensläget

Marknaden för bredband växte kraftigt under året. Enligt kommunikationsministeriet fanns det i slutet av år 2003 i Finland redan 470 000 bredbandsabonnemang. En arbetsgrupp vid kommunikationsministeriet har berett regeringens bredbandsstrategi, och arbetsgruppen vill med sitt åtgärdsprogram få till stånd 1 000 000 bredbandsabonnemang i Finland före utgången av 2005, alla olika tekniska lösningar medräknade.

--- Konkurrensen skärptes framför allt inom Elisäs centrala affärsområden i det fasta nätet. På motsvarande sätt började Elisa sälja sina egna produkter på nya marknadsområden, bland annat i Uleåborg, Kuopio, Lahtis, Villmanstrand, Björneborg, Raumo, Salo, Kouvola, Kotka, S:t Michel, Vasa, Tavastehus, Imatra och Lojo. Den geografiska utvidgningen har dock bromsats upp av de lokala nätoperatörernas höga priser och långa leveranstider.

--- En oväntat hög efterfrågan och den skärpta konkurrensen var en pådrivande faktor till att priserna på bredbandstjänster sjönk. Under året sjönk de vanligaste månadsavgifterna från 50–60 euro till 35–50 euro per månad, och samtidigt ökade den totala efterfrågan. Den omfattande kampanjverksamheten påverkade också installationsavgifterna.

--- Elisa behöll inom bredbandsverksamheten sin marknadsandel inom sina kärnområden och utvidgade sin försäljningsverksamhet till utvalda nya områden. Den livliga efterfrågan på bredbandstjänster väntas fortsätta under 2004.

--- Inom storkundssegmentet sjönk prisnivån på grund av den skärpta konkurrensen, men Elisa lyckades stärka sin marknadsposition. Elisa har även ökat sina helhetsleveranser av ICT-lösningar.

--- Marknaden för utlokaliseringar fortsatte att växa kraftigt. Elisa är den ledande leverantören av kontaktcenter-, telefonkonferens-, telefonist- och växeltjänster.

--- Marknadspositionen

Den livliga försäljningen av Elisäs ADSL-anslutningar och andra bredbandsabonnemang fortsatte och antalet bredbandsanslutningar uppgick totalt till cirka 127 400 (71 900). Enligt Elisäs beräkningar står koncernen för nästan 30 procent av de privata bredbandsanslutningarna.

--- Under 2003 började Elisa sälja sin ADSL-tjänst även i större städer utanför koncernens kärnmarknader. Tjänstens tillgänglighet på nya områden styrs i fortsättningen av efterfrågan och lönsamhetsaspekter.

--- Elisa-koncernen hade vid årsskiftet sammanlagt 1,19 miljoner (1,18) abonnemang i det fasta nätet. Elisäs totala andel av abonnemangen i det fasta nätet i Finland var uppskattningsvis 34 procent. Antalet kabeltv-anslutningar ökade i jämn takt och uppgick i slutet av året till cirka 183 500. Elisäs marknadsandel är uppskattningsvis 17 procent.

--- Man fortsatte att förenhetliga prissättningen på lokalsamtal.

--- Marknaden för anslutningar och samtal i det fasta nätet, ISDN-anslutningar och -samtal samt marknaden för alternativa Internettjänster fortsatte att minska. Detta beror på ökningen av mobiltelefonitjänster och bredbandstjänster.

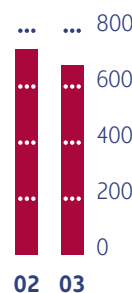

--- De justerade nyckeltalen för verksamheten i det fasta nätet

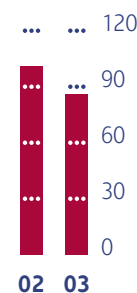
	2002	2003
Omsättning	735	677
Driftsbidrag	213	204
Rörelsevinst	101	86
Antal anställda	3 482	3 472

31. 12. 2003

Omsättning ---

Rörelsevinst ---

... Tjänster

Elisa lanserade i slutet av året nya tjänster för det fasta nätet: för hemtelefonen erbjuds en alternativ prissättningsmodell, Bruksanslutning, som främst riktar sig till personer som använder telefonen sparsamt och för kunder som ringer korta samtal. Dessutom lanserades den nya tjänsten Nätband, som gör det möjligt att surfa på Internet till ett fast månadspris. Det fasta priset gäller alternativt kvällar och veckoslut eller dygnet runt.

- ... Elisas bredbandskunder omfattas från och med början av juli av Radiolinjas Förmånsprogram. Elisa och S-gruppen avtalade i oktober om ett riksomfattande samarbete enligt vilket Elisas bredbandsanslutningar omfattas av S-gruppens bonus. I praktiken innebär det att S-butikernas kundägare får bonus på bredbandsanslutningens månadsavgift.
- ... När det gäller telekommunikationslösningar för företagskunder flyttades tyngdpunkten i utvecklingen av affärsverksamheten till utlokaliserade helhetslösningar. Elisa Tjänsteavtal, olika kontaktcenterlösningar och datatekniska tillämpningar inom ramen för helhetslösningarna är viktiga tillväxtområden.

... Viktiga händelser 2003

Elisa fick under året många nya kunder. De mest betydande var Finnair och arbetsministeriet. Enligt ett avtal som undertecknades i juni levererar Elisa Finnairs telefon- och datakommunikationstjänster ända till slutet av 2008. Det långsiktiga samarbetsavtalet med arbetsministeriet omfattar data-, mobiltelefon- och Internettjänster samt tal- och växeltjänster. Dessutom utvidgades Elisas samarbete med bland annat Nordea, Kesko, Siemens, Otava Kuvalehdet, Kyrkostyrelsen och Lassila & Tikanoja.

- ... Elisa och Telenor knöt ett så kallat Preferred Partner - samarbetsavtal. Avtalet innebär att båda företagens förmåga att betjäna sina nordiska kunder avsevärt förbättras.
- ... Kundenservicen för K-gruppens stamkundsprogram Plussa överfördes i september till Elisa. Plussa kundservicen hanterar årligen 175 000 kontakter per telefon, brevledes och per e-post med såväl kunder som samarbetspartner.
- ... Enligt Taloustutkimus hade webbplatsen Elisa.net i oktober över en miljon besökare. Som en följd av att bredbandsanvändningen ökar har efterfrågan på videoinnehåll fördubblats sedan årets början. Till exempel i oktober sågs videorna på

sajten Elisa.TV av över 110 000 åskådare. Andra populära tjänster var frågesporten Älypää, det serietidningsliknande spelet Habbo Hotel Kultakala, sidorna Koulukaverit och Inttikaverit, tv- och radioprogramsidorna Ohjelmat.info samt söktjänsten.

- ... Elisas dotterbolag Finnet Internationals internationella datanät utvidgades till Lettland. Tack vare detta försnabbas leveranserna av datakommunikationstjänster och kvaliteten på kundernas datakommunikationer i Lettland. Dessutom öppnade Finnet International Ethernet-tjänster mellan Helsingfors och Tallinn. Tack vare dem kan företagskunder på ett protokollberoende sätt koppla ihop sina lokala nät med full hastighet.
- ... Elisa fortsatte under perioden avyttringen av katalogverksamheten, som inte hör till kärnaffärsverksamheten. Soon Coms nummerservice såldes till Eniro.
- ... Elisa och HP förnyade sitt omfattande samarbetsavtal vilket stärker Elisas ställning som leverantör av ICT-tjänster.

Under 2003 började Elisa sälja sin ADSL-tjänst även i större städer utanför koncernens kärnmarknader.

Elisa har preciserat sin affärsstrategi och definierat att affärsverksamheten i Tyskland inte hör till kärnaffärsverksamheten.

Under de senaste åren har Elisa verkat som teleoperatör i Tyskland via sina regionala dotterbolag. Till bolagsgrupperingen hör 13 regionala citycarrier/regionala operatörer och ett fjärrnät som sammankopplar bolagen. Utgående från det egna lokala nätet erbjuds kunderna högklassiga tal-, data- och Internettjänster. De viktigaste kundgrupperna är små och medelstora företag, kommunala affärsverk samt andra tele- och Internetoperatörer.

... Omvärlden och konkurrensläget

Den tyska telekommunikationsmarknaden omsatte 2003 uppskattningsvis 62 miljarder euro. Det fasta telefontätets andel av den totala marknaden var 35,9 miljarder euro. Marknaden dominerades fortsättningsvis av monopolbolaget Deutsche Telekom AG. De nya operatörernas marknadsandel av trafiken i det fasta nätet uppgick till 26 procent.

- ... Inom det fasta nätet utgår operatörerna antingen från en egen infrastruktur eller fungerar enbart som tjänsteoperatörer utan eget nät. Under året försökte man i Tyskland öka lokalsamtalskonkurrensen genom att det stadgades om en förvalstjänst som gör det möjligt att även för lokalsamtal välja operatör oberoende av från vilken anslutning samtalet tas (sk. local call by call).
- ... Tyskland är ett av Europas ledande bredbandsländer och ökningen av antalet bredbandsanslutningar fortsatte att öka kraftigt under året, från 3,3 miljoner till över 4,5 miljoner. Oberoende av konkurrenternas satsningar på bredbandsabonnemang dominerar Deutsche Telekom ännu marknaden med en marknadsandel på över 90 procent.
- ... Den sjunkande totalpristrenden som pågått flera år upphörde och hela telebranschens prisindex steg med 2 procent.

... Marknadspositionen

Elisas lokala operatörer strävar efter att inom sina egna marknadsområden vara ett ledande alternativ till Deutsche Telekom. I verksamheten framhävs den lokala närvaron, att man fungerar nära kunden med högklassiga tjänster och produkter.

- ... Den lokala närvaron accentueras även av att städernas energiverk och banker är

minoritetsägare och kunder i Elisas citycarrier-operatörer. Elisas lokala operatörers styrka är att deras moderna telenät täcker den egna staden, vilket gör det möjligt att hantera en djupare värdekedja än vad som är möjligt för en tjänsteoperatör utan eget nät.

... Tjänster

Utöver standardiserade ISDN- och bredbandsbaserade (DSL) tal-, data- och Internetprodukter erbjuds företagskunderna lokalnät och fasta dataförbindelser. Genom en klar kundfokusering ökade företagskundernas antal till 21 000 (42 procent).

- ... Operatörskunderna erbjuds terminering av trafiken och landsomfattande fasta förbindelser samt värdtjänster. I detta operatörskundsegment är konkurrensen ytterst hård i Tyskland. Affärsverksamheten i Tyskland har uppnått och befäst sin ställning som en kvalitativ och effektiv tjänsteleverantör.

... Viktiga händelser 2003

Under 2003 låg en effektivisering av verksamheten och kostnadsnedskärningar i fokus. Bolagens samarbete, processernas förenhetligande och verksamhetens konsolidering förnsabbades genom att de lokala bolagen slogs ihop till tre stora regionala operatörer.

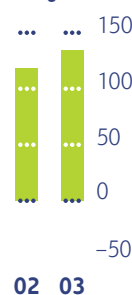
- ... Som en följd av effektiviseringsåtgärderna minskade det totala antalet anställda i bolagen med 37 procent till 426. Samtidigt ökade omsättningen med 14 procent till 134 miljoner euro. Tack vare den ökade omsättningen och den ökade effektiviteten förbättrades den operativa verksamhetens resultat avsevärt, jämfört med året innan ökade driftsnettot med över 31 miljoner euro.

Affärsverksamheten i Tyskland har uppnått och befäst sin ställning som en kvalitativ och effektiv tjänsteleverantör.

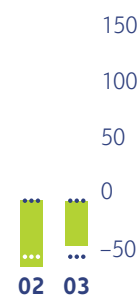
... De justerade nyckeltalen för affärsverksamheten i Tyskland

	2002	2003
Omsättning	118	134
Driftsbidrag	-21	4
Rörelsevinst	-59	-40
Antal anställda	675	426
31. 12. 2003		

Omsättning ...

Rörelsevinst ...

Elisa är majoritetsägare i betydande finländska IT-tjänsteföretag.

... Yomi

Yomi Oyj är Elisa-koncernens kompetenscenter för programvara för tele- och datakommunikationer och fungerar också som teleoperatör i mellersta Finland. Bolaget omsatte 2003 56,3 miljoner euro och rörelsevinsten var 0,5 miljoner euro. Antalet anställda var i genomsnitt 558.

... Under 2003 omarbetade och fokuserade bolaget sin verksamhet klarare vilket gav utslag både marknadsmässigt och ekonomiskt. I det utmanande allmänna marknadsläget svängde resultatutvecklingen under sommaren mot det bättre.

Enheterna för telekommunikationslösningar och lösningar för teleoperatörer uppvisade ett positivt resultat för hela 2003 och båda hade en god orderstock vid årsskiftet.

... Yomi Oyj:s aktier har noterats på Helsingfors Fondbörs sedan 1998. Elisa äger 51,5 procent av Yomi.

... Comptel

Programvaruföretaget Comptel Oyj har två affärsområden: produkter och system. Affärsområdet produkter utvecklar på det globala planet lösningar för teleoperatörer att hantera tjänster och nätdata. Affärsområdet systemtjänster utvecklar kundanpassade lösningar och integrationstjänster för de finländska teleoperatörernas kärnaffärsverksamheter.

... Det viktigaste målet för Comptel var efter det förlustbringande året 2002 att förbättra lönsamheten och uppvisa ett positivt resultat. Det uppställda målet nåddes genom effektivare verksamhet och ökad omsättning. Dessutom stärktes Comptels marknadsposition.

... Comptel omsatte 54,0 (49,3) miljoner euro 2003 och rörelsevinsten uppgick till 6,6 (-6,7) miljoner euro. Vid utgången av 2003 hade Comptel 402 anställda.

... Comptel Oyj:s aktier har noterats på Helsingfors Fondbörs sedan 1999. Elisa Abp äger 58,1 procent av Comptel.

... Estera

Estera tillhandahåller inom Elisa-koncernen riksomfattande IT-lösningar för fastigheter. Bolaget omsatte 2003 cirka 20 miljoner euro och hade ungefär 160 anställda.

... IT-lösningar för fastigheter omfattar system för byggnadsautomation, energihantering och teknisk säkerhet samt relaterade telekommunikationslösningar.

... Esteras huvudkontor ligger i Helsingfors och bolaget har regionala enheter i Åbo, Kouvola, Lahtis, Tammerfors, Jyväskylä, Kuopio, Joensuu och Uleåborg.

... Estera-koncernen består av Computec Oy och Estera Oy, som i sin verksamhet även använder hjälpfirmorna Elekroniikkatyö, SoonSec och Atec-Security.

Elisa Research är Elisa-koncernens gemensamma forsknings- och utvecklingsenhet. Enheten skall vara en föregångare som visar vägen och som säkerställer koncernens framtid. Elisa Research skapar kunskap och kompetens som ger nya affärsmöjligheter. Affärsverksamhetens produktutveckling och koncernens långsiktiga val stöds av den interna kompetensen och expertisen.

... Omvärlden

Forskningen dominerades av IP-teknikerna, beaktandet av användarnas synvinkel samt utvecklingen av trådlösa apparater mot en vision, där människorna på ett användarvänligt sätt omges av datakommunikation de betydande trenderna.

färdigställandet av EU:s sjätte ramprogram.

... Viktiga händelser 2003

Under 2003 inleddes tillsammans med affärsområdena ett samarbete för att skapa en ny arkitektur för IP-nätet och en teknisk strategi för både fast och mobil kommunikation.

... Nätarkitekturen är en viktig grundsten i byggandet av ett enhetligt Elisa.

Nätarkitekturen är en viktig grundsten i byggandet av ett enhetligt Elisa.

... Mätningen av nätförbindelsernas kvalitet och tillförlitlighet utvecklades och därför kan

Elisa garantera servicenivån bättre än konkurrenterna.

Dessutom undersöktes möjligheterna att bygga bredbandsförbindelser i glesbygdsområden.

... Centrala forskningsområden ur serviceperspektiv var Web Services tekniken i operatörsverksamheten samt hanteringen av virtuella nätverk och den service som de möjliggör. Den snabba utvecklingen av personliga terminaler visar vilka utmaningar och möjligheter som framtiden ger.

År 2003 kännetecknades av förändringar i Elisa. På sommaren inleddes en hård process för att göra företaget ännu mera kundfokuserat och smidigt. Det gäller att allt snabbare kunna följa kundernas förändrade behov. Omorganiseringen av funktioner och uppgifter och eliminerandet av överlappande funktioner gjorde det nödvändigt att i betydande grad minska personalstyrkan.

... År 2003 ur personalens perspektiv

Förändringen av Elisars arbetsätt var väsentlig med tanke på framtiden och förutsatte stora organisationsförändringar. Personalen (kapaciteten) minskade 2003 med 685 personer från 7 368 till 6 683 personer. Som en följd av de i januari 2004 avslutade samarbetsförhandlingarna minskar arbetsstyrkan med cirka 900 personer.

... Elisa har alltid strävat efter att vara en ansvarsfull arbetsgivare. Det innebär att man inom ramen för bolagets verksamhetsmässiga och ekonomiska möjligheter på alla sätt har försökt undvika direkta uppsägningar i samband med personalnedskärningarna. I övrigt har man klarat sig med olika typer av förtidspensioneringar, interna överflyttningar, uppmuntrande av frivilliga lösningar och omskolning samt en minskning av antalet visstidsanställda.

... Man har satsat kraftigt på stöd till förändringshantering. Det har bland annat satsats på psykiskt stöd och jourtelefon och diskussionsmöjligheterna på grupp- och individnivå har förbättrats. Informationen om hur förändringarna har framskridit under den tunga förhandlingsprocessen har effektiviserats. Alla chefer har regelbundet informerat personalen på ett instruerat sätt. Förändringarna har behandlats på kontinuerligt uppdaterade egna sidor i intranäten.

... För att stöda de uppsagda har det arrangerats informationsmöten där man noggrant gått igenom det som är viktigt att veta om uppsägning och arbetslöshet. De har fått hjälp i att hantera förändringarna genom kurser i både psykiskt

välbefinnande som i konkreta saker som gäller den nya livssituationen.

... Tillsammans med arbetsministeriet, TE-centralerna och nyföretagarcentralerna har företaget stött omskolningar och till exempel nyföretagsamhet. Arbetsgivaren har också ställt utrymmen och redskap till förfogande för att uppsagda skall kunna söka nytt arbete.

... Cheferna har fått en grundlig utbildning i hur man sköter uppsägningar och det har getts noggranna direktiv för hela processen, så att de svåra sakerna kan skötas på ett humant sätt. För att stöda och engagera dem som fortsätter inom Elisars nya organisation har det uppgjorts en plan som förverkligas som bäst.

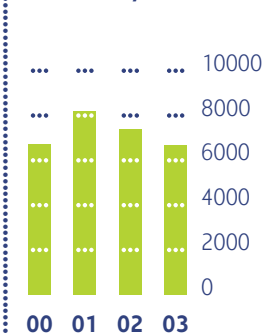
... Centraliserad verksamhet, gemensamma redskap

I förändringsprocessens första skede centraliserades HR-funktionerna liksom styrningen av de övriga stödfunktionerna. Tidigare hade varje bolag en egen personaladministration som i ganska liten grad styrdes från koncernen. I den nya organisationen sker verksamheten fortsättningsvis lokalt men styrningen är centraliserad. Detta har också inneburit att antalet personer inom HR-funktionerna har minskat men att servicen har förbättrats.

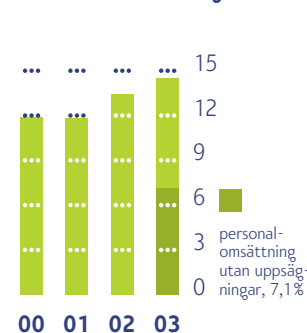
... Under hela året pågick projektet eHR, som siktar mot att förenhetliga HR-processerna så att de är identiska i alla verksamheter. Samstämmiga processer kan styras med

	2002	2003
Personalstyrka	7 368	6 683
Bruttopersonalstyrka	7 422	7 156
Män	4 657	4 384
Kvinnor	2 765	2 772

Personalstyrka

Personalomsättning, %

enhetliga direktiv och resultaten är jämförbara med varandra. Chefernas betydelse i personaladministrationen kommer att ökas samtidigt som processerna förenklas. En chef kan vid sin egen dator utföra många uppgifter som han eller hon tidigare först har skrivit ut och skickat till HR-avdelningen för vidarebehandling.

- Till projektet eHR hör ett rekryteringssystem som omfattar hela koncernen och som togs i bruk hösten 2003. I samband med att det sker stora förändringar i en organisation utgör ett effektivt rekryteringssystem ett väsentligt hjälpmedel vid sökandet och besättandet av internt ledigförklarade tjänster. Samma system används både vid intern och vid extern rekrytering.

Förändringen av Elisäs arbetsätt var väsentlig med tanke på framtiden och förutsatte stora organisationsförändringar.

•• Personal- och verksamhetsutveckling

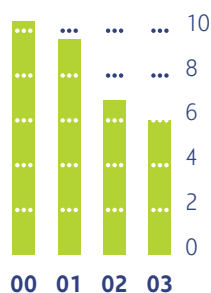
I den nya organisationen har personal- och verksamhetsutvecklingen slagits ihop. Verksamhetsutvecklingens roll har betonats i den nya organisationen beroende på bland annat de förändringar som skett i omvärlden och det sätt på vilket den nya organisationen har påverkat processerna. Även personalutvecklingen står inför stora utmaningar, eftersom många uppgifter ändras och personerna åtminstone delvis flyttar till nya uppgifter i den nya organisationen. Organiseringen av utvecklingsfunktionerna skall så bra som möjligt motsvara de nya kraven både då det gäller kompetens och arbetstrivsel.

- Ett stort antal olika utvecklingsprojekt genomfördes 2003. På hösten avslutades den tredje allmänna chefsträningutbildningen för personer i ledande ställning, Elisa Excellence. I enlighet med det nya läget i affärsverksamheten inleddes en ny chefsutbildning (Kehittyvä esimies) som särskilt behandlar vilka ledarskapskrav förändringsprocesserna ställer.

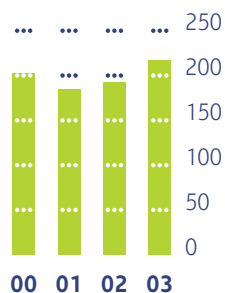
- Development Center, som har som målsättning att identifiera potentiella nyckelpersoner och erbjuda dem utvecklingsmöjligheter, fortsatte för fjärde året. Deltagarna erbjöds en omfattande Masterclass-ledarskapsutbildning, Learning Forum,

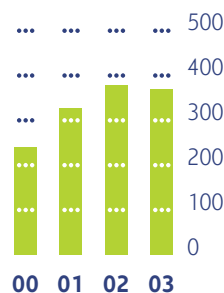
Utbildningsatsningar,
miljoner euro

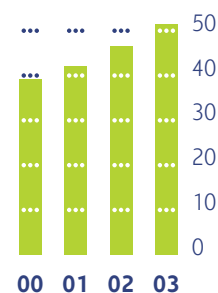
Omsättning/person,
1000 euro

Personalkostnader,
miljoner euro

Personalkostnader/person,
1000 euro

som består av inledningar och workshops samt Discovery Group, som djupare behandlar aktuella teman. Dessutom hade deltagarna chans att få en mentor. Det första Executive Center för seniorledningen genomfördes mellan maj och november. Programmet omfattade föreläsningar och workshops.

- ... Det andra programmet för affärsverksamhet längs flera kanaler (Monikanavabusiness-program) avslutades. I programmet betonades fokuseringen på kundernas behov. Till programmet hörde också projektarbeten i små grupper för interna eller externa kunder, i vilka man undersökte kundernas behov eller tillsammans med kunden skapade nya tjänstekoncept.
- ... Grundfärdigheter som språkkunskap, datateknik, datakommunikationsteknik och projektbaserad verksamhet utvecklades huvudsakligen med hjälp av utomstående tjänsteleverantörer.
- ... Arbetsmarknadsorganisationernas gemensamma projekt EduTele fortsätter. Avsikten med projektet är att hjälpa datakommunikationsproffs att utveckla sin kompetens enligt dagens krav och därmed stöda deras sysselsättning även i fortsättningen. Det nya utbildningsprogrammet EduTele-ICTMaster startade 2003.
- ... Personalens välbefinnande har varit en stor utmaning under de förändringar som genomgått. Välbefinnandet har mätts genom objektiva personalenkäter för vilka det på nätet finns ett mätinstrument. Tillsammans med personalen har resultaten gått igenom i smågrupper och utgående från resultaten har det skapats strategier för att främja välbefinnandet. Åtgärderna för att främja välbefinnandet gäller både personer som har stannat kvar i företagets tjänst och uppsagda personer.
- ... Moderbolaget har hittills själv skött företagshälsövarlden. I och med den nya strukturen blev det aktuellt med att skapa

en enhetlig modell i hela koncernen. En följd är att de egna tjänsterna utlokaliseras under de första månaderna 2004 och att en samarbetspartner ansvarar för verksamheten i hela landet. För verksamhet som gäller personalens välbefinnande och rehabilitering svarar bolaget fortsättningsvis själv.

- ... Prestationsbaserade löner är en del av Elisäs lönesystem. Hela personalen omfattas av något slags belöningssystem. För att bygga upp belöningssystemen har det på koncernnivå uppgjorts direktiv enligt vilka arbetsgemenskaperna har skapat system som är bäst lämpade just för deras behov. Anvisningarna och gränserna justeras årligen.

Även svåra saker kunde behandlas tillsammans.

... Samarbete

- ... År 2003 har samarbetsverksamheten dominerats av svåra saker. I förhandlingarna kunde även dessa behandlas tillsammans. Utgående från denna erfarenhet byggs det även upp ett nytt samarbetsystem.
- ... Det återstår ännu många faser i uppbyggnaden av ett enat och gemensamt Elisa under vilka samarbetsverksamheten kommer att ställas på prov. Under året lärde vi oss vikten av att personalen har möjligheter att hålla sig tillräckligt ajour med bolagets verkliga affärsmässiga och ekonomiska läge både i förhållande till sig själv och till konkurrenterna. Utgående från detta skapas det realistiska möjligheter att finna en tillräckligt gemensam uppfattning om vad som är möjligt och vad som är oundvikligt.

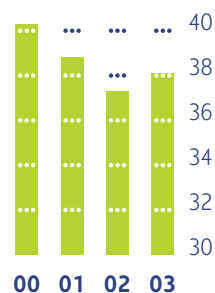
Utbildningsnivåer

- 1 grundutbildning 15%
- 2 lägre mellanstadium 51%

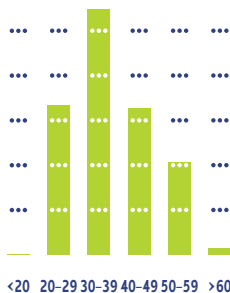

- 3 högre mellanstadium 16%
- 4 högare examen 18%

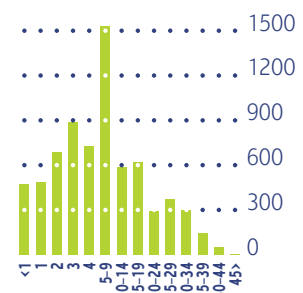
Personalens genomsnittliga ålder

Personalens åldersfördelning

Personalens tjänstetidsfördelning

- ... 14 Styrelsens verksamhetsberättelse
- ... 19 Resultaträkning
- ... 20 Balansräkning
- ... 21 Finansieringsanalys
- ... 22 Noter till bokslutet
- ... 46 Nyckeltal
- ... 48 Aktier och aktieägare
- ... 51 Styrelsens förslag till användning av vinstmedel
- ... 51 Revisionsberättelse
- ... 52 Koncernens förvaltning och struktur

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2003

... Marknadsläge

Den inhemska marknaden för tele- och datakommunikationstjänster ökade svagt under 2003. Fast konkurrensläget var utmanande och nya tjänsteleverantörer dök upp på marknaden kunde Elisa behålla sin marknadsandel i både det mobila och det fasta nätet.

- ... Efterfrågan på bredbandsanslutningar var god under hela 2003 och volymerna ökade. Efterfrågan och volymerna på traditionella analoga produkter sjönk på grund av mobilprodukternas frammarsch. Företagens aktiva utlokalisering av sina kontaktcentertjänster fortsatte.
- ... Antalet mobilabonnemang och användningen av abonnemangen ökade. Omsättningen på mobilabonnemang ökade kännbart då nummerportabiliteten trädde i kraft i juli och på grund av att priskonkurrensen inom mobilbranschen fortsatte. Konkurrensläget ledde till priserossion inom såväl mobilprodukterna som produkterna i det fasta nätet.
- ... Omsättningen i koncernens affärsverksamhet i Tyskland ökade trots recessionen i Tyskland och branschens osäkerhetsfaktorer. Tillväxten berodde på att de regionala marknadsandelarna ökade.

... Omsättningsutveckling

Koncernens omsättning uppgick år 2003 till 1 538 miljoner euro (1 563). Omsättningen minskade 1,6 procent jämfört med året innan. Volym- och prisutvecklingen för det fasta nätets traditionella produkter var en av orsakerna till att omsättningen minskade. Omsättningen är inte helt jämförbar på grund av att

faktureringspraxis för smarta nättjänster har ändrats och därför att verksamheter som inte hör till kärnverksamheten såldes 2002.

- ... Elisas mobilverksamhet omsatte 762 miljoner euro 2003 (739). Omsättningen ökade med 3,1 procent jämfört med föregående år. Trots priserossion steg omsättningen tack vare den positiva volymutvecklingen.
- ... Elisas verksamhet i det fasta nätet omsatte 677 miljoner euro 2003 (735). Förändringen berodde på volym- och prisutvecklingen samt på strukturella förändringar i koncernen.
- ... Verksamheten i Tyskland omsatte 134 miljoner euro 2003 (118). Omsättningen ökade tack vare att marknadsandelen steg och antalet affärskunder ökade.

... Resultatutveckling

Koncernens rörelsevinst år 2003 var -34 miljoner euro, rensat för engångsposter 83 miljoner euro (-48, rensat för poster av engångsnatur 32). Rörelsevinsten för 2003 belastades av engångsposter i form av en utgiftsreservering om 17 miljoner euro för omorganiseringen av affärsverksamheten i Finland och en därtill hörande ökning av pensionsreserveringarna med 5 miljoner euro samt nedskrivningar av de tyska dotterbolagens koncerngoodwill och anläggningstillgångar för sammanlagt 94 miljoner euro.

- ... Mobilverksamhetens rörelsevinst år 2003 var 72 miljoner euro, rensat för engångsposter 74 miljoner euro (-68, rensat för poster av engångsnatur 60 miljoner euro). Lönsamhetsutvecklingen för 2003 påverkades positivt av den ökade omsättningen och av att verksamheten effektiviserades. Rörelsevinsten påverkades också av en ersättning som TeliaSonera erlade i februari 2004 och som har intäktsförts för 2003 och 2004. Å andra sidan försämrades lönsamheten av en minskad täckning för samtrafiken och lägre tjänsteoperatörsintäkter.
- ... Affärsverksamheten i det fasta nätet genererade år 2003 en rörelsevinst om 73 miljoner euro, rensat för engångsposter 86 miljoner euro (154, rensat för poster av engångsnatur

101 miljoner euro). De största orsakerna till resultatutvecklingen var den minskade omsättningen samt strukturella förändringar.

- ... Rörelsevinsten för verksamheten i Tyskland år 2003 uppgick till -134 miljoner euro, rensat för engångsposter -40 miljoner euro (-73 rensat för engångsposter -59 miljoner euro). Rörelsevinsten påverkades negativt av nedskrivningar av engångsnatur för 94 miljoner euro. Den lägre operativa rörelseförlusten berodde på att omsättningen ökade samt på att personalkostnaderna och de övriga rörelsekostnaderna minskade, främst tack vare kostnadsbesparingsprogrammet.
- ... Koncernens andel av intresseföretagens resultat var -0,3 miljoner euro (-5).
- ... Koncernens övriga finansiella intäkter och kostnader utgjorde totalt -40 miljoner euro (-50). Räntekostnaderna minskade främst tack vare en minskad nettoskuld och en låg räntenivå.
- ... Inkomstskatterna i resultaträkningen var +60 miljoner euro positiva (+3). Skatterna påverkades av en latent skattefordran om sammanlagt 89 miljoner euro som under året bokförts för nedskrivningar av värdet på affärsverksamheten i Tyskland.
- ... Koncernens resultat för 2003 uppgick efter skatt och minoritetsandel till -17 miljoner euro (-71). Koncernens resultat per aktie var -0,12 euro (-0,54). Koncernens eget kapital var 5,09 euro per aktie (5,21 i slutet av 2002).

... Mobilverksamheten

År 2003 var mobilverksamhetens

- omsättning 762 miljoner euro (739)
- driftsbidrag 213 miljoner euro, rensat för engångsposter 215 miljoner euro (117, rensat för engångsposter 194)
- rörelsevinst 72 miljoner euro, rensat för engångsposter 74 miljoner euro (-68, rensat för engångsposter 60)
- rörelsevinst utan avskrivning av koncerngoodwill 110 miljoner euro, rensat för engångsposter 112 miljoner euro (-30, rensat för engångsposter 98).
- ... Jämfört med året innan ökade omsättningen tack vare att antalet abonnemang och abonnemangens användning ökade. Omsättningens tillväxt minskade därför att tjänsteoperatörsverksamhetens intäkter sjönk jämfört med året innan på grund av att Telia Mobile Finlands post-paid abonnemang överfördes från Radiolinja Origos nät till Telias eget nät i juni 2002.
- ... Den operativa rörelsevinsten förbättrades tack vare att kundfaktureringsen ökade och tack vare att verksamhetens effektivisering gav kostnadsbesparingar. Å andra sidan försämrades lönsamheten av att tjänsteoperatörsintäkterna var

lägre än året innan samt på att kostnaderna för samtrafiken ökade jämfört med året innan.

- ... Elisäs mobilnätoperatör i Finland hade vid utgången av december 1 374 146 (1 342 417) abonnenter. Antalet abonnenter omfattar både Radiolinja Suomis abonnemang och Radiolinja Origos nätoperatörstjänster. Antalet abonnemang i Radionlinja Suomis nät ökade också under det fjärde kvartalet.
- ... Elisäs egna mobilabonnemang i Finland 2003:
 - hade omräknat till årsbasis en utbytesprocent (churn) på 18,6 procent (15,7)
 - användes i genomsnitt 146 minuter (136) per månad och antalet textmeddelanden per kund och månad uppgick till 29 (27)
 - hade i genomsnitt en omsättning per abonnemang och månad på 41,6 euro (42,2) (ARPU).
- ... Avkastningen per abonnemang (ARPU) sjönk en aning jämfört med föregående år på grund av mobiltelefonibranschens priserosion och kampanjerbjudanden, fast antalet samtal per abonnemang ökade med 7 procent och antalet SMS per abonnemang med 6 procent.
- ... Elisäs dotterbolag i Estland hade vid utgången av december 167 750 (155 500) abonnemang.
- ... År 2003 var Radiolinja Eestis
 - omsättning 61 miljoner euro (55)
 - driftsbidrag 17 miljoner euro (15)
 - rörelsevinst 8 miljoner euro (7)
- ... Elisa stärkte sin ställning som leverantör av nättjänster i och med att Tele2, MTV3, Song Networks och Cubio Communications under 2003 knöt tjänsteoperatörsavtal med Elisa.
- ... Elisäs mobilbolag i Estland förvärvade för 4,5 miljoner euro en 3G-licens på den estniska marknaden.
- ... **Verksamheten i det fasta nätet**
Affärsverksamheten i det fasta nätet hade 2003
 - en omsättning på 677 miljoner euro (735)
 - ett driftsbidrag på 191 miljoner euro, rensat för engångsposter 204 miljoner euro (274, rensat för engångsposter 213)
 - en rörelsevinst på 73 miljoner euro, rensat för engångsposter 86 miljoner euro (154, rensat för engångsposter 101)
- ... Tillsammans med sina intressebolag hade koncernen vid årsskiftet sammanlagt 1,19 miljoner abonnemang i det fasta nätet (1,18).

- ... Antalet bredbandsabonnemang uppgick till 127 400 (71 900). Vid årsskiftet var antalet kabel-tv-anslutningar 183 500 (169 900).
- ... ElisaCom och Hewlett Packard fortsatte i februari sitt omfattande samarbetsavtal. Avtalet förstärker Elisäs ställning som leverantör av ICT-tjänster för företagskunder.
- ... Betydande nya kunder var bland annat arbetsministeriet, Nationaloperan samt i samarbete med Hewlett-Packard Otava Kuvalehdet. Kundavtalen med justitieministeriet, kyrkostyrelsen, Finnair, Nordea, Kesko och Siemens utvidgades betydligt.
- ... Elisa och Telenor knöt ett så kallat Preferred Partner samarbetsavtal. Avtalet innebär att båda bolagens förmåga att betjäna sina nordiska kunder avsevärt förbättras.
- ... Mellan Elisa Networks och Sonera Carrier Networks ingicks ett ömsesidigt ramavtal om leverans av operatörsprodukter och -tjänster. Avtalet syftar till att vidareutveckla och samordna handeln med operatörsprodukter bolagen emellan.
- ... Elisa Networks och Finska 2G förlängde sitt avtal om leverans av intelligenta tjänster i det fasta telefonnätet.

... Affärsverksamheten i Tyskland

Affärsverksamheten i Tyskland hade

- en omsättning på 134 miljoner euro (118)
- ett driftsbidrag på 4 miljoner euro (-27, exklusive engångsposter -21)
- en rörelsevinst på -134 miljoner euro, rensat för engångsposter -40 miljoner euro (-73, rensat för engångsposter -59)
- utan avskrivningar för koncerngoodwill och värdeminskningar en rörelsevinst på -34 miljoner euro, rensat för engångsposter -28 miljoner euro (-59, rensat för engångsposter -49).
- ... Rörelsevinsten belastades av värdeminskningar av engångsnatur på koncerngoodwill och anläggningstillgångar på sammanlagt 94 miljoner euro.
- ... Omsättningen ökade med 14 procent och driftsbidraget förbättrades med 25 miljoner euro.
- ... Det förbättrade driftsbidraget förklaras av en ökad omsättning, effektivare verksamhet och lägre personalkostnader. Det planerade kostnadsbesparingsprogrammet slutfördes. Som en följd av sparåtgärderna minskade personalstyrkan 2003 med cirka 200 personer.
- ... Marknadsandelen ökade tack vare den strategiska fokuseringen på affärskunder vilket även bidrog till den förbättrade lönsamheten. Antalet affärskunder ökade under 2003 med cirka 42 procent till 21 000 (14 800 i slutet av 2002).

... Forskning och utveckling

Koncernen använde 24 miljoner euro (36) till forskning och utveckling under 2003. Under redovisningsåret inleddes arbetet på att utarbeta en ny arkitektur för IP-tjänster och en teknisk strategi för verksamheten i det fasta och i det mobila nätet. Nätarkitekturen är en viktig grundsten i byggandet av ett enhetligt Elisa.

... Förändringar som gäller koncernen

Namnbytet från Elisa Communications Abp till Elisa Abp antecknades i handelsregistret den 11 april 2003.

- ... Elisa sålde i maj sin andel om 64 procent av aktierna i Kiinteistö Oy Ratavartijankatu 3.
- ... Elisa sålde en andel om 50 procent av nätplanerings- och datatrafikkonsulten EPStar Oy till den andra huvudägaren Jaakko Pöyry Group Oyj och fortsatte därmed omstruktureringen av sina kärnaffärsverksamheter. Elisa äger fortsättningsvis 17,5 procent av EPStar.
- ... Elverket i Münster utnyttjade i juli rätten att sälja sin andel om 4,95 procent av Tropolys GmbH till Elisa Abp:s tyska dotterbolag Elisa Kommunikation GmbH för 19 miljoner euro. I och med affären steg Elisa Kommunikation GmbH:s ägarandel i Tropolys till 70,85 procent.
- ... I ett skiljedomstolsbeslut den 6 oktober 2003 fastslogs att inlösningspriset för aktierna i Riihimäen Puhelin var 2 077 euro per aktie, och Elisäs ägarandel i Riihimäen Puhelin Oy ökade till 100 procent.
- ... Elisäs ägarandel av Oy Heltel Ab ökade i oktober till 100 procent jämfört med 74 procent i början av året.
- ... Styrelsen undertecknade i oktober fusionsplaner enligt vilken så gott som alla Elisa Abp:s helägda dotterbolag (bland annat Oy Radiolinja Ab, ElisaCom Oy och Riihimäen Puhelin Oy med underbolag samt Elisa Networks Oy och Soon Net Oy) fusioneras i Elisa Abp före den 1 juli 2004.

... Personal

Antalet anställda i koncernbolagen uppgick vid utgången av 2003 till 6 683 (7 368). Av dem var 1 577 (1 741) anställda i mobilverksamheten, 3 472 (3 482) i den fasta nätverksamheten, 426 (675) i den tyska affärsverksamheten, i övriga bolag 905 (1 133) och 303 (337) i Elisäs moderbolag. Under året uppgick koncernens personalstyrka i genomsnitt till 7 172 (8 115).

... Under året genomförde koncernen flera samarbetsavtalsförhandlingar. Som en följd av dessa åtgärder och en naturlig avgång minskade antalet anställda under 2003 med 685 personer.

... Dessutom offentliggjorde Elisa den 28 oktober 2003 ett omfattande omstruktureringsprogram för att öka koncernens kundfokusering och effektivitet och för att förenkla koncernstrukturen och funktionerna. Koncernen inleddes den 28 oktober 2003 samarbetsförhandlingar på grund av produktionsmässiga orsaker och omstruktureringar. Förhandlingarna avslutades den 12 januari 2004. Som en följd av förhandlingarna minskar personalen under 2004 med cirka 900 personer.

... Förändringar i styrelsen och koncernens ledning

På bolagsstämman den 4 april 2003 fastställdes antalet styrelsemedlemmar till 6. Till medlemmar för den följande ettårsperioden valdes Keijo Suila, Ossi Virolainen, Matti Aura, Pekka Ketonen och Jere Lahti samt som ny medlem Sampo Abp:s vice verkställande direktör Mika Ihamuotila. De styrelsemedlemmar som stod i tur att avgå var Riitta Backas, Arto Ihto och Linus Torvalds. Styrelsen valde inom sig chefdirektör Keijo Suila till ordförande och verkställande direktör Ossi Virolainen till vice ordförande.

... Elisa Abp:s styrelse utnämnde den 3 april DI, MBA Veli-Matti Mattila till koncernens nya verkställande direktör. Han inträdde i koncernens tjänst den 1 maj 2003 och tillträdde som verkställande direktör den 1 juli 2003.

... Den av Elisa Abp utnämnda ledningsgruppen bestod i slutet av året av verkställande direktör Veli-Matti Mattila, Tuija Soanjärvi (ekonomi och finansiering), Pasi Lehmus (det fasta nätet, tjänster), Tapio Karjalainen (mobil), Jukka Veteläsuo (det fasta nätet, näten), Hannu Turunen (Tyskland), Asko Käsälä (utveckling av affärsverksamheten, FoU, dataadministration och information) och Sami Ylikortes (administration och HR).

... Ledningsgrupperna som rapporterar till koncernens ledningsgrupp förnyades och förstärktes huvudsakligen genom en intern rotation.

... Matti Mattheiszen, som verkade som Elisa Abp:s verkställande direktör till den 30 juni 2003 gick i pension den 1 september 2003. Jarmo Kalm, som verkade som vice verkställande direktör fram till den 1 juli 2003 gick i pension den 1 januari 2004.

... Investeringar

Koncernens bruttoinvesteringar i anläggningstillgångar uppgick till 194 miljoner euro (269) och aktieförvärven till 28 miljoner euro (16).

... Investeringarna i anläggningstillgångar fördelades på följande sätt:

- i den mobila verksamheten 98 miljoner euro (133),
 - i verksamheten i det fasta nätet 74 miljoner euro (104) och
 - i verksamheten i Tyskland 18 miljoner euro (25).
- ... I den mobila verksamhetens investeringar ingick inlösta finansieringsavtal på sammanlagt 28 miljoner euro (50) gällande GSM-nät som inlösts av telefonbolag.

... Finansiell ställning

Kreditratinginstitutet Moody's Investor Services sänkte den 13 mars koncernens kreditvärdighet från tidigare A3 (review for downgrade) till nivån Baa2 (Stable).

... Kreditratinginstitutet Standard & Poor's sänkte kreditvärdigheten för Elisäs långa krediter två gånger: Den 17 april 2003 från nivå A- till nivå BBB+ (negative) och den 23 december från nivå BBB+ till nivå BBB (stable). Standard & Poor's rating för korta lån var oförändrat A-2.

... Koncernen avtalade den 16 juni om en femårig syndikerad kredit på 170 miljoner euro. Kreditarrangemanget är en kommitterad kreditlimit som är avsedd för företagets behov av driftskapital och det ersätter ett motsvarande arrangemang daterat i november 1998.

... Koncernens finansiella ställning och likviditet stärktes. Nettoskulden uppgick vid utgången av 2003 till 654 miljoner euro (757 i slutet av 2002). Koncernens gearing var 87,5 procent (i slutet av 2002 94,8 procent) och soliditeten 40,4 procent (i slutet av 2002 38,3 procent). Enligt koncernens finansieringskalkyl för 2003 var kassaflödet efter investeringar 105 miljoner euro (89).

... Elisäs övergång till bokslut enligt IAS/IFRS

Elisa började 2002 bereda sig på att uppgöra boksluten enligt ISA/IFRS. Under 2003 utreddes vilka förändringar den nya bokslutspraxisen medför. Som det nu ser ut beräknas den förändrade bokföringspraxisen i betydande mån påverka närmast hanteringen av koncerngoodwill, finansieringsleasingavtal samt pensioner. Elisa börjar uppgöra sina bokslut enligt IAS/IFRS (International Financial Reporting Standards) från och med början av 2005. Den första delårsrapporten enligt IAS/IFRS publiceras för perioden januari-mars 2005.

... Aktien

Det totala antalet aktier i bolaget var 138 011 757 stycken och marknadsvärdet uppgick till 1 455 miljoner euro den 31 december 2003.

- ... Sammanlagt omsattes 87,9 miljoner av bolagets A-aktier på Helsingfors Fondbörs till ett totalpris av 670 miljoner euro. Omsättningen motsvarade 64,0 procent av antalet A-aktier i omlopp.
- ... Antalet Elisa Abp A-optioner år 2000 var 3 600 000 och antalet B-optioner 2000 3 600 000. Optionernas marknadsvärde uppgick vid årsskiftet till 2,2 miljoner euro.
- ... HTF:s forskningsstiftelses rätt att omvandla Elisa Abp:s A-aktier till B-aktier upphörde den 31 december 2003 i enlighet med en tidsbegränsning som medtagits i bolagsordningen. Enligt bolagsordningen kan Elisa Abp härnäst endast ha A-aktier.

... Styrelsens fullmakter

- Bolagsstämman gav fullmakt åt styrelsen att inom ett år från bolagsstämman fatta beslut om att öka aktiekapitalet genom en eller flera nyemissioner, genom teckning av ett lån mot konvertibla skuldebrev och/eller genom beviljande av optionsrätter, på så sätt att det sammanlagda antalet nya aktier som kan tecknas vid nyemissioner, bytas mot konvertibla skuldebrev eller tecknas med stöd av optionsrätter får uppgå till högst 27,6 miljoner stycken och att bolagets aktiekapital kan öka med sammanlagt högst 13,8 miljoner euro. Fullmakten motsvarar högst 20 procent av bolagets röster och aktier. Styrelsen har inte använt tidigare nämnda fullmakter.
- ... Bolagets styrelse har ingen gällande fullmakt att förvärva eller överlåta egna aktier.

... Egna aktier

- Dotterbolagens innehav av A-aktier i Elisa Abp uppgick till totalt 781 563 stycken (781 563 vid utgången av 2002). Aktiernas nominella värde var totalt 390 781,50 euro och deras andel av aktiekapitalet och rösterna var 0,57 procent. Bokföringsvärdet av dessa egna aktier har tidigare dragits av från koncernens utdelningsbara medel.
- ... Vidare ägde koncernens pensionsstiftelser 722 363 A-aktier (i slutet av 2002 1 575 463).

... Betydande juridiska ärenden

- Behandlingen av ett inlösningsförfarande enligt aktiebolagslagen, kapitel 14 § 19, gällande Oy Radiolinja Ab:s minoritetsaktier pågår för 4 700 aktiers del i tingsrätten. Inlösningsrätten är fastställd i ett skiljedomsbeslut daterat den 29 maj 2001 enligt vilket inlösningspriset på Radiolinjas aktier är 47 000 mark (7 905 euro) per aktie. Elisa Abp:s inlösningserbjudande är

29 000 mark (4 877 euro) per aktie medan den mest betydande svarande kräver 68 000 mark (11 437 euro) per aktie. Hovrätten beslöt den 11 februari 2003 att avslå en talan mot ett beslut som Radiolinjas bolagsstämma fattat. Högsta domstolen har beviljat de svarande besvärsmålen.

- ... I ett skiljedomsförfarande som inletts 2002 har Radiolinja Origo Oy och TeliaSonera Mobile Networks Ab krävt skadestånd av varandra i samband med ett tjänsteoperatörsavtal. Parterna har bilagt tvisten i januari 2004.
- ... Kommunikationsverket och Konkursverket behandlar förutom ovan nämnda ärenden även andra undersökningar och utredningar som gäller konkurrens- och telelagstiftningen rörande bland annat prissättningen av tjänster och nätprodukter. Dessutom är bolag inom Elisa-koncernen inom ramen för sin affärsverksamhet delaktiga även i andra tvister, rättegångar och myndighetsförfaranden, vars resultat inte torde ha någon betydande inverkan på koncernens ekonomiska ställning eller affärsverksamhetens resultat.

... Händelser efter räkenskapsperioden

- Elisa Abp förnyade i januari sin struktur. Den nya organisationen gällande den inhemska kärnaffärsverksamheten bildas av tre enheter: Kunder, Produkter och Nät. Elisass resultat rapporteras även i framtiden på sedvanligt sätt dvs. mobil verksamhet, verksamhet i det fasta nätet, verksamheten i Tyskland och övrig verksamhet.
- ... Enligt ett strategiskt beslut ingår inte verksamheten i Tyskland i Elisa-koncernens kärnverksamhet. Koncernen har inletts processen på att sälja affärsverksamheten i Tyskland.

... Framtidsutsikter

- Tillväxten på den finska telekommunikationsmarknaden väntas fortsättningsvis vara långsam och konkurrensläget väntas oförändrat vara utmanande. Elisa väntas behålla sin marknadsposition.
- ... Den jämförbara omsättningen för 2004 beräknas vara på nivå med fjolåret och rörelseresultatet väntas bli bättre. Kostnadsbesparingsprogrammet i samband med omorganiseringen av affärsverksamheten börjar i högre mån ge utslag från och med det andra kvartalet.
 - ... Investeringarna är högst 15 procent av omsättningen och kassaflödet beräknas vara positivt.

Resultaträkning

... 19

1000 euro	Bilaga	1. 1–31. 12. 2003 Koncernen	1. 1–31. 12. 2002 Koncernen	1. 1–31. 12. 2003 Moderbolaget	1. 1–31. 12. 2002 Moderbolaget
... Omsättning	1	1 538 186	1 563 073	35 462	37 137
Övriga rörelseintäkter	2	33 898	91 393	10 811	19 565
Material och tjänster	3	-580 712	-698 197	-246	-600
Personalkostnader	4	-373 332	-379 504	-32 222	-27 070
Försäljningsvinst i affärsverksamheten	5	-418 307	-381 511	-9 064	-12 474
Övriga rörelsekostnader		-233 382	-243 738	-48 438	-54 892
...	
		-1 605 733	-1 702 950	-89 970	-95 036
... Rörelsevinst		-33 649	-48 484	-43 697	-38 334
Finansiella intäkter och kostnader	6				
Andel av intressebolagens resultat		-312	-5 321		
Övriga finansiella intäkter och kostnader		-39 620	-49 311	-40 076	-45 099
Nedskrivning av placeringar				-292 775	
...	
		-39 932	-54 632	-332 851	-45 099
... Vinst före extraordinära poster		-73 581	-103 116	-376 548	-83 433
Extraordinära poster	7		3 171	176 976	13 176
... Vinst efter extraordinära poster		-73 581	-99 945	-199 572	-70 257
Bokslutsdispositioner	8			1 884	-1 884
Inkomstskatter	9	59 712	2 985	18	22 945
Minoritetsintresse		-2 636	26 084		
...	
... Räkenskapsperiodens vinst		-16 505	-70 876	-197 670	-49 196
...	

Balansräkning

1000 euro	Bilaga	31. 12. 2003 Koncernen	31. 12. 2002 Koncernen	31. 12. 2003 Moderbolaget	31. 12. 2002 Moderbolaget
AKTIVA					
--- Bestående aktiva					
Immateriella tillgångar	10	64 240	76 721	2 883	4 893
Koncerngoodwill	10	459 512	582 767		
Materiella tillgångar	10	856 408	962 091	29 521	37 639
Andelar i intressebolag	11	19 988	21 074		
Övriga placeringar	11	12 074	12 745	1 764 807	1 815 628
...	
		1 412 222	1 655 398	1 797 211	1 858 160
--- Rörliga aktiva					
Omsättningstillgångar	12	15 910	20 669		
Latent skattefordran	17	81 926	14 394		
Långfristiga fordringar	13	3 010	7 310	80 617	136 391
Kortfristiga fordringar	14	349 341	326 790	325 341	273 246
Finansiella värdepapper		6 480	2 658	4 989	12 287
Kassa och bank		60 815	71 027	8 864	19 972
...	
		517 482	442 848	419 811	441 896
		1 929 704	2 098 246	2 217 022	2 300 056
...	
PASSIVA					
--- Eget kapital					
Aktiekapital	15	69 006	69 006	69 006	69 006
Överkursfond		516 672	516 672	516 672	516 672
Reservfond		3 382	3 382	3 382	3 382
Vinstmedel från tidigare räkenskapsperioder		126 546	197 558	514 095	563 291
Räkenskapsperiodens vinst		-16 505	-70 876	-197 670	-49 196
...	
		699 101	715 742	905 485	1 103 155
--- Minoritetsintresse					
		77 354	83 484		
--- Ackumulerade bokslutsdispositioner					
					1 884
--- Avsättningar					
	16	51 574	71 495	8 334	
--- Främmande kapital					
Långfristigt främmande kapital	19	616 500	714 967	551 112	651 112
Kortfristigt främmande kapital	20	485 175	512 558	752 091	543 905
...	
		1 101 675	1 227 525	1 303 203	1 195 017
		1 929 704	2 098 246	2 217 022	2 300 056
...	

Finansieringsanalys

1000 euro	1. 1–31. 12. 2003 Koncernen	1. 1–31. 12. 2002 Koncernen	1. 1–31. 12. 2003 Moderbolaget	1. 1–31. 12. 2002 Moderbolaget
... Penningflöde i affärsverksamheten				
Räkenskapsperiodens resultat	-16 505	-70 876	-197 670	-49 196
Korrigeringar				
Avskrivningar och nedskrivningar	418 307	381 511	7 180	14 358
Nedskrivning av finansiella värdepapper och placeringar		809	292 775	
Vinst/förlust på försäljning av affärsverksamheter	-1 053	-48 067		
Vinst/förlust på försäljning av anläggningstillgångar och aktier	-2 295	-5 065	1 321	-4 936
Kostnadsbokföring av hyresansvar för GSM-nätet		69 664		
Övriga korrigeringar	3 973	-20 410	-772	28 094
Förändring i latent skatteskuld/-fordran	-67 532	-33 452		
Förändring i rörelsekapitalet och övriga poster	-30 094	31 372	-14 216	-82 409
...
	321 306	376 362	286 288	-44 893
... Penningflöde i affärsverksamheten	304 801	305 486	88 618	-94 089
... Penningflöde i investeringar				
Investeringar i anläggningstillgångar	-193 762	-268 682	-3 204	-3 508
Försäljning av anläggningstillgångar	5 032	5 865	3 092	5 776
Investeringar i aktier	-27 729	-6 837	-44 395	-75 709
Försäljning av aktier och affärsverksamhet	16 227	53 064	13 137	12 263
Övriga placeringar	804	248	100	
...
... Penningflöde i investeringar	-199 428	-216 342	-31 270	-61 178
... Penningflöde efter investeringar	105 373	89 144	57 348	-155 267
... Penningflöde i finansiering				
Räntebärande fordringar, förändring	-17 614	-7 749	23 826	-82 524
Långfristiga skulder, förändring	-96 517	74 501	-51 800	44 203
Kortfristiga skulder, förändring	11 958	-208 657	-40 551	221 518
Utdelning	-1 841	-3 899		
Försäljning av egna aktier		18 168		
...
... Penningflöde i finansiering	-104 014	-127 636	-68 525	183 197
... Förändring av likvida medel	1 359	-38 492	-11 177	27 930
Likvida medel i början av räkenskapsperioden	65 936	104 428	25 030	40 924
Likvida medel som överförts vid fusion/överlåtelse av affärsverksamhet				-43 824
... Likvida medel i slutet av räkenskapsperioden	67 295	65 936 ¹⁾	13 853	25 030 ¹⁾
...

¹⁾ Rapporteringen över kassamedlen i finansieringskalkylen för 2002 har ändrats så att den motsvarar rapporteringssättet 2003.

Elisa Abp, vars hemort är Helsingfors, är moderbolag i koncernen Elisa Abp. Elisa Abp:s koncernbokslut den 31 december 2003 finns till påseende på adressen Väverivägen 18, Helsingfors.

... Principerna för uppgörande av bokslut

... Koncernbokslutets omfattning

Koncernbokslutet innefattar moderbolaget Elisa Abp samt de dotterbolag där moderbolaget direkt eller indirekt har beslutanderätt enligt 1 kap. 6 § i bokföringslagen. I uppgifterna om intresseföretag ingår de ägarintresseföretag i vilka koncernbolagen utövar ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen men som inte hör till koncernen.

- ... Dotterbolagen konsolideras i regel från och med den månad aktierna förvärvats. Intresseföretagen konsolideras i regel enligt den tidpunkt då företaget blivit intresseföretag. På motsvarande sätt konsolideras avyttrade företag fram till tidpunkten för försäljningen.
- ... I bokslutet konsolideras inte de koncern- och intresseföretag som inte har bedrivit verksamhet under räkenskapsperioden och som inte behöver konsolideras för att ge en riktig och tillräcklig uppfattning om resultatet av koncernens verksamhet och om koncernens ekonomiska ställning.

... Konsolideringsprinciper

Interna transaktioner inom koncernen, interna bidrag från omsättningstillgångarna, interna fordringar och skulder samt intern dividendutdelning elimineras. Det interna bidrag som ingår i anläggningstillgångarna elimineras till väsentliga delar.

- ... Koncernbolagens inbördes aktieinnehav elimineras enligt förvärvsmetoden. Den andel som överstiger eget kapital i den anskaffningsutgift för dotterbolagsaktier som inte har inriktats på förvärvade förmögenhetsposter upptas som koncerngoodwill.
- ... Intresseföretagen konsolideras i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.
- ... Minoritetsandelen ingår inte i koncernresultatet eller i eget kapital utan anges som egna poster i resultaträkningen och balansräkningen.
- ... De utländska dotterbolagens resultaträkningar omräknas till euro enligt den av Europeiska centralbanken meddelade månatliga medelkursen och balansräkningarna enligt medelkur-

sen för bokslutsdagen. Omräkningsdifferenserna liksom även omräkningsdifferenserna i eget kapital ingår i vinstmedlen för de föregående räkenskapsperioderna.

... Egna aktier

De aktier i Elisa Abp som ägs av dotter- och intresseföretagen (egna aktier) dras av från koncernens utdelningsbara egna kapital. De egna aktier som ägs av intresseföretagen dras av enligt den andel som motsvarar innehavet.

- ... Försäljningspriset på egna aktier och skatter till följd av försäljningen upptas som eget kapital i balansräkningen, och därför har affärer med egna aktier ingen inverkan på koncernens resultat för räkenskapsperioden.

... Poster av engångskaraktär

I bokslutet har vissa intäkts- och kostnadsposter definierats som engångsposter. Dessa är väsentliga realisationsvinster av affärsverksamhet, aktier och anläggningstillgångar samt extra av- och nedskrivningar av engångskaraktär på anläggningstillgångar och koncerngoodwill. Bolagsledningen bedömer vilka intäkts- eller kostnadsposter som skall betraktas som engångsposter.

... Korrigeringar till uppgifterna om föregående räkenskapsperiod

Rapporteringen av koncernens och moderbolagets finansiella kalkyl har ändrats jämfört med föregående år på så sätt att bundna säkerhetsdepositioner har bokförts som räntebärande fordringar. Tidigare bokfördes nyss nämnda poster som kassamedel (7,7 miljoner euro vid utgången av 2002). De finansiella kalkylerna för föregående år har omräknats så att de motsvarar det nya rapporterings sättet. Koncernens och moderbolagets balansräkningar för föregående år har inte ändrats till denna del.

... Jämförbarhet med föregående år

Följande engångsposter bör beaktas gällande jämförbarheten med föregående år:

... Koncernen

I bokslutet för 2003 ingick följande engångsposter:

- I kostnaderna ingick en kostnadsreservering om 17 miljoner euro för omorganiseringar av verksamheten i hemlandet och en ökning av pensionsreserveringarna om 5 miljoner euro.

- I Tyskland skrevs värdet på koncerngoodwill ned med 88 miljoner euro och värdet på anläggningstillgångar med 6 miljoner euro.
- För värdeminskningarna i den tyska verksamheten bokfördes en skattefordran om 89 miljoner euro.
- ... I bokslutet för året innan ingick följande engångsposter:
 - I affärsverksamhetens övriga intäkter ingick realisationsvinster om 73 miljoner euro.
 - En engångskostnad om 77 miljoner euro bokfördes för GSM-nätets hyresansvar. Kostnaderna togs i resultaträkningen upp bland tjänster av utomstående och i balansen som en avsättning.
 - I anläggningstillgångarna gjordes en extra avskrivning om 67 miljoner euro och koncerngoodwill skrevs ned med 4 miljoner euro.

... Moderbolaget

- Som övriga intäkter i affärsverksamheten 2003 ingick 1,4 miljoner euro för försäljningsförluster på anläggningstillgångar och fordringar, jämfört med 5 miljoner euro året innan.
- I kostnaderna ingick en kostnadsreservering om 7,5 miljoner euro för omorganiseringar i den inhemska verksamheten och pensionskostnader.
- Moderbolaget förvärvade 2003 av dotterbolaget FMS Dravit Asset Management GmbH bolagets hela aktieinnehav i dotterbolaget Elisa Kommunikation GmbH för 207 miljoner euro. Värdet på anskaffningsutgiften för det förstnämnda bolagets aktier skrevs ned med 111,2 miljoner euro. Värdet på anskaffningsutgiften för aktierna i Elisa Kommunikation GmbH skrevs ned med 181,6 miljoner euro.

... Omsättning och övriga rörelseintäkter

- De förbindelsetrafikavgifter som debiteras kunderna och som sådana redovisas till andra telefonbolag anges som avdragspost i försäljningsintäkterna (Bokföringsnämnden 995/1325).
- ... I posten Övriga rörelseintäkter redovisas realisationsvinster av affärsverksamhet, aktier och anläggningstillgångar, erhållna bidrag samt hyresintäkter av lägenheter.
 - ... Inom koncernbolagen intäktsförs försäljning i regel i samband med överlåtelse av tjänst eller produkt. Ett undantag från denna princip utgör vissa koncernbolags långvariga projekt, vilka intäktsförs enligt tillverkningsgrad.

... Principerna för värdering av omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna värderas enligt rörliga kostnader, till anskaffningspriset eller till ett lägre, sannolikt överlåtelse- eller återanskaffningspris. Vid värderingen av omsättningstillgångarna används ett vägt genomsnittligt pris.

... Poster i utländsk valuta

Affärstransaktioner i utländsk valuta bokförs under räkenskapsperioden enligt transaktionsdagens kurs. Den dag räkenskapsperioden upphör värderas balansposterna enligt den medelkurs Europeiska centralbanken noterat på bokslutsdagen.

... Derivatavtal

Derivatavtal kan användas för hantering av valuta- och ränterisker.

... Öppna derivatavtal som är avsedda som gardering mot valutarisker värderas i bokslutet enligt marknadsvärdet och bokförs mot resultatet, med undantag av terminsavtal som hör till kassaflödet och som bokförs mot resultatet efterhand som kassaflödet realiserar. Valutakursdifferenser bokförs som korrektivposter för försäljning eller inköp eller som finansiella kursdifferenser beroende på garderingsobjektet. Valutatermिनernas räntedifferens indelas, ifall den är väsentlig, periodvis över avtalets giltighetstid, och andelen per period bokförs som ränteintäkter eller -kostnader.

... Räntederivatavtal värderas i bokslutet enligt marknadsvärdet. Kassaflöden av derivat avsedda för ränteriskhantering indelas periodvis över avtalets giltighetstid och med dem korrigeras räntorna för den garderade posten.

... De nominella värdena och gängse värdet för öppna derivatavtal anges i noterna som ansvar oberoende av om dessa i bokföringen har tagits upp mot resultatet.

... Anläggningstillgångar och koncerngoodwill

Bokföringsvärdet för immateriella och materiella tillgångar i balansräkningen utgörs av deras anskaffningsutgift minskad med ackumulerade avskrivningar enligt plan och värdeminskningar. Anläggningstillgångar som tillverkats och byggts av koncernen själv värderas som rörliga kostnader.

... De värdeminskningar som i testsyfte gjorts under året har huvudsakligen gällt den mobila verksamheten och omsättningstillgångar i den tyska verksamheten, i vilka det också ingår betydande goodwillvärden. Det kassaflöde som är baserat på den mobila verksamhetens anläggningstillgångar har klarlagts utgående från kassaflödet genom att diskontera det beräk-

nade kommande kassaflödet till dagsläget. Enligt utredningen fanns det inget behov av att skriva ned värdet på mobilverksamhetens anläggningstillgångar. Anläggningstillgångarna i den tyska verksamheten har testats utgående från ledningens bästa möjliga värdering av affärsverksamhetens marknadsvärde. I Tyskland skrevs värdet på koncerngoodwill ned med 88 miljoner euro och värdet på anläggningstillgångar med 6 miljoner euro.

... Differensen mellan avskrivningar enligt plan och de totala avskrivningarna anges i moderbolagets bokslut som en egen post i resultaträkningens bokslutsdispositioner och den ackumulerade avskrivningsdifferensen i balansräkningens passiva ackumulerade bokslutsdispositioner. I koncernbokslutet indelas den ackumulerade avskrivningsdifferensen i eget kapital och skatteskuld. De planenliga avskrivningarna beräknas på basis av den ekonomiska livslängden lineärt med utgångspunkt från den ursprungliga anskaffningsutgiften.

... Koncerngoodwill avskrivs under 5–15 år. I fråga om strategiskt viktiga ägarandelar i betydande bolag inom branschen tillämpas en avskrivningstid på 10–15 år. Bland annat Oy Radiolinja Ab:s, Soon Net Oy:s och Yomi Oy:s koncerngoodwill avskrivs på 15 år. Koncernaffärsvärdet i Elisa Solutions Ab och de dotter- och intresseföretag som ingår i koncernen Elisa Kommunikation GmbH avskrivs på 10 år.

... Vid konsolideringen ändras avskrivningstiderna för dotter- och intresseföretagens anläggningstillgångar enligt väsentlighetsprincipen så att de motsvarar de avskrivningstider som koncernen tillämpar.

... De planenliga avskrivningstiderna i koncernen är följande:

Koncerngoodwill	5–15 år
Goodwill	3–5 år
Grundläggingskostnader	5 år
Dataprogram	3–5 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5–10 år
Byggnader och konstruktioner	25–50 år
Telefoncentraler	8–10 år
GSM-nätet	6–10 år
Kabelnätet	10–20 år
Mastkonstruktioner	10–25 år
Teleterminaler (hyrda till kunderna)	3–5 år
Övriga maskiner och inventarier	3–5 år

... Avskrivningstiden för nya radionät och program i anslutning till dem har från början av 2003 förkortats med cirka två år.

... Som en följd av tidigare emissioner inom koncernen har en koncernreserv uppstått under de föregående räkenskapsperio-

derna. Genom aktieemissioner har finansierats främst förvärv av dotter- och intresseföretag, vilket har gett en ökad koncerngoodwill. Utgående från sammanhanget har koncernreserven för bokslutsdagen dragits av från koncerngoodwill. Avskrivningen av koncerngoodwill har beräknats med utgångspunkt från det reducerade värdet.

... Forskning och produktutveckling

Utgifterna för forskning och produktutveckling hanteras som årskostnader enligt uppkomsttidpunkten.

... Avsättningar

Framtida utgifter och förluster gällande den avslutade eller någon tidigare räkenskapsperiod vilka betraktas som säkra eller sannolika och för vilka en motsvarande intäkt inte betraktas som säker eller sannolik bokförs i resultaträkningen som kostnad under respektive kostnadspost. I balansräkningen uppges de under avsättningar i de fall då deras exakta belopp eller tidpunkter inte är kända. I annat fall upptas de som resultatregleringsskulder.

... Pensionskostnader

Pensionskostnaderna upptas med iakttagande av den lokala lagstiftningen i respektive land.

... Koncernbolagens pensionsförbindelser hanteras av koncernens pensionsstiftelser eller genom pensionsförsäkringar i pensionsförsäkringsbolag. Dessutom har bolagen eget direkt pensionsansvar huvudsakligen från förtida tidsbundna pensioner.

... Koncernbolagens alla kostnader i form av pensionsstiftelsens ansvarsunderskott har bokförts och allt det pensionsansvar som bolagen själva ansvarar för är täckt.

... Extraordinära intäkter och kostnader

Som extraordinära poster bokförs intäkter och kostnader som grundar sig på sådana händelser av engångskaraktär som avviker från den normala verksamheten och som har väsentlig betydelse.

... Ändringen i intäktsföringsprincipen vid långvariga projekt så att den överensstämmer med IAS tas upp bland de extraordinära posterna.

... Som moderbolagets extraordinära intäkter och kostnader upptas erhållna och beviljade koncernbidrag samt fusionsvinster och -förluster.

... Inkomstskatter

De inkomstskatter som hänför sig till räkenskapsperioden periodiseras och upptas i resultaträkningen. Skatter som ingår i extraordinära poster har i resultaträkningen dragits av från extraordinära poster.

- ... Förändringen i latent skatteskuld och skattefordran ingår i koncernbokslutet och beräknas enligt periodiseringsdifferenserna. I moderbolagets balansräkning upptas ingen latent skatteskuld eller skattefordran. Den latent skatteskulden och skattefordran beräknas enligt skattesatsen vid tidpunkten för bokslutet. Koncernens latent skatteskulder och skattefordringar specificeras i noterna till balansräkningen.
- ... För de inhemska koncernbolagens fastställda förluster bokförs skattefordringar enligt försiktighetsprincipen. Enligt koncernens strategiska beslut har man inlett åtgärder för att avstå från affärsverksamheten i Tyskland och utgående från värdeminskningar som gjorts enligt detta beslut har det bokförts en latent skattefordran.
- ... De skatteeffekter som uppstår genom försäljning av dotterbolagens aktier i Elisa Abp (egna aktier) beaktas under koncernens eget kapital.

... Minoritetsintresse

I finländska dotterbolag åtskiljs minoritetsandelar enligt bokföringsnämndens allmänna anvisning 21.2.2000 om upprättande av koncernbokslut.

- ... Vid omstruktureringen av Tropols i Tyskland tillämpades från och med 31.12.2002 ett av IAS godkänt förfarande. Till följd av detta uppkom ingen minoritetsandel i koncernbokslutet 2002.

...

--- Koncernens omsättning, driftsbidrag och rörelsevinst enligt affärsområden

Koncernen	Omsättning		Driftsbidrag		Rörelsevinst		
	Milj. euro	2003	2002	2003	2002	2003	2002
...	
Mobilverksamheten	762	739	213	117	72	-68	
Verksamheten i det fasta nätet	677	735	191	274	73	154	
Affärsverksamheten i Tyskland	134	118	4	-27	-134	-73	
Övrig verksamhet	132	130	-23	-31	-45	-61	
Försäljning mellan affärsområden	-167	-159					
...		
Koncernen totalt	1 538	1 563	385	333	-34	-48	

--- Siffrorna justerade med engångsposter

Koncernen	Omsättning (justerad)		Driftsbidrag (justerat)		Rörelsevinst (justerad)		
	Milj. euro	2003	2002	2003	2002	2003	2002
...	
Mobilverksamheten	762	739	215	194	74	60	
Verksamheten i det fasta nätet	677	735	204	213	86	101	
Affärsverksamheten i Tyskland	134	118	4	-21	-40	-59	
Övrig verksamhet	132	130	-16	-44	-37	-70	
Försäljning mellan affärsområden	-167	-159					
...		
Totalt (justerat)	1 538	1 563	407	342	83	32	

--- Uppställningsprinciper:

Koncernföretagen har grupperats i affärsområden på basis av den huvudsakliga verksamheten.

Intern försäljning

- Intern försäljning inom ett affärsområde har dragits av från omsättningen för respektive affärsområde.
- Försäljningen mellan affärsområden har dragits av från affärsområdenas sammanräknade omsättning.

Koncernbokföringar

- Koncernens interna bidrag har eliminerats i affärsområdenas resultat.
- Avskrivning av koncerngoodwill har riktats mot respektive affärsområde.

--- Poster av engångsnatur

	2003	2002
...
Försäljningsvinster av affärsverksamhet, aktier och anläggningstillgångar		73
Reservering för omorganiseringar och pensioner	-22	
Kostnadsbokföring av hyresansvar för GSM-nätet		-77
Nedskrivningar av GSM-nät		-51
Nedskrivningar av Citytelefonnät och undervattenskablar		-8
Övriga inhemska nedskrivningar		-4
Kostnader för att lägga ned Mäkitorppa GmbH:s verksamhet		-8
Övriga nedskrivningar i den tyska affärsverksamheten	-94	-5
Poster av engångsnatur totalt	-116	-80
Inverkan på driftsbidraget	-22	-9
Inverkan på rörelsevinsten	-116	-80
Inverkan på resultatet före extraordinära poster	-116	-80

1000 euro

2003...Koncernen

2002...Koncernen

2003...Moder-
bolaget

2002...Moder-
bolaget

... 1. Försäljningsintäkter och omsättning

Försäljningsintäkter	1 601 617	1 631 162	35 462	37 137
Förbindelsetrafikavgifter och övriga korrektivposter	-63 431	-68 089		
...
Omsättning	1 538 186	1 563 073	35 462	37 137
Geografisk fördelning				
Finland	1 299 117	1 350 466	35 287	36 595
Övriga Europa	222 911	200 875	175	542
Amerika	8 993	4 213		
Asien	5 329	5 943		
Australien	797	725		
Afrika	1 039	851		
...
Totalt	1 538 186	1 563 073	35 462	37 137

På basis av tillverkningsgrad intäktsförs långvariga projekt, i huvudsak hos Comptel Abp.

Den på basis av tillverkningsgrad intäktsförda omsättningen utgjorde 16 miljoner euro (16 milj. euro 2002).

... 2. Övriga rörelseintäkter

Som övriga intäkter av koncernens affärsverksamhet bokfördes främst hyresintäkter för lägenheter, bidrag och försäljningsvinster.

I affärsverksamhetens övriga intäkter ingick inte engångsposter av större betydelse.

Som övriga intäkter i affärsverksamheten ingick året innan engångsposter om 73 miljoner euro.

... 3. Material och tjänster

Material, förnödenheter och varor				
Inköp under räkenskapsperioden	28 550	52 245	3	180
Förändring av lager	2 934	6 420		
...
	31 484	58 665	3	180
Köpta tjänster				
Radiolinjas avgifter för användarrättigheter, underhåll och samtrafik	380 109	383 841		
Kostnadsbokföring av hyresansvar för GSM-nätet		69 664		
Övriga tjänster köpta av utomstående	169 119	186 027	244	420
...
	549 228	639 532	244	420
...
Totalt	580 712	698 197	247	600

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
... 4. Personalkostnader				
Löner och arvoden	286 546	299 758	19 106	16 012
Pensionskostnader	67 568	62 152	12 028	9 816
Övriga lönebikostnader	23 983	24 370	1 381	1 242
...
Personalkostnader totalt	378 097	386 280	32 515	27 070
Personalutgifter aktiverade i anläggningstillgångarna				
Aktiverade löner	-3 309	-4 644	-173	
Aktiverade pensionsutgifter	-741	-557	-33	
Aktiverade övriga lönebikostnader	-715	-1 575	-87	
...
Aktiveringar totalt	-4 765	-6 776	-293	
...
Personalkostnaderna i resultaträkningen totalt	373 332	379 504	32 222	27 070
Ledningens löner och arvoden				
Verkställande direktörer och ställföreträdare	7 911	7 595		
Styrelsemedlemmar och suppleanter	362	456	174	191
Förvaltningsrådsmedlemmar och suppleanter	5			
Pensionsåtaganden för verkställande direktörerna				
Pensionsåldern för koncernbolagens verkställande direktörer är 60–65 år.				
Koncernens och moderbolagets personal i genomsnitt				
	7 172	8 115	317	361
Koncernens personalstyrka enligt affärsområde				
	Personal (i slutet av året)			
	2003	2002		
Mobilverksamheten	1 577	1 741		
Verksamheten i det fasta nätet	3 472	3 482		
Affärsverksamheten i Tyskland	426	675		
Övrig verksamhet	1 208	1 470		
...		
Koncernen totalt	6 683	7 368		

I personalstyrkan ingår fast anställda och visstidsanställda personer samt timanställda omvandlade till heldagstjänster.

1000 euro

2003...Koncernen

2002...Koncernen

2003...Moder-
bolaget

2002...Moder-
bolaget

... 5. Avskrivningar och nedskrivningar

Planenliga av- och nedskrivningar

av materiella och immateriella tillgångar

273 200

322 327

9 064

12 474

Av- och nedskrivning av koncerngoodwill

145 107

59 184

...

Totalt

418 307

381 511

9 064

12 474

En specifikation av avskrivningarna per balanspost ingår i punkten Bestående aktiva.

... 6. Finansiella intäkter och kostnader

Andel av intressebolagens resultat

Av intresseföretagens resultatandelar

100

-4 516

Avskrivning av koncerngoodwill i intresseföretag

-412

-805

...

Totalt

-312

-5 321

Dividendintäkter

Av koncernföretag

790

2 602

Av intresseföretag

116

107

Av övriga

305

137

15

4

Gottgörelser för bolagsskatt

168

56

377

1 107

...

473

193

1 298

3 820

Övriga ränteintäkter och finansiella intäkter

Av koncernföretag

5 047

4 804

Av övriga

5 572

8 498

973

2 122

...

5 572

8 498

6 020

6 926

...

Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter totalt

6 045

8 691

7 318

10 746

...

Nedskrivningar av finansiella värdepapper

-809

Räntekostnader och övriga finansiella kostnader

Till koncernföretag

-7 904

-9 489

Till övriga

-45 665

-57 193

-39 490

-46 356

...

Räntekostnader och övriga finansiella kostnader totalt

-45 665

-57 193

-47 394

-55 845

...

Övriga finansiella intäkter och kostnader totalt

-39 620

-49 311

-40 076

-45 099

...

Nedskrivning av placeringar

-292 775

...

Finansiella intäkter och kostnader totalt

-39 932

-54 632

-332 851

-45 099

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
--- 7. Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter		4 467		
Fusionsvinst				1 888
Koncernbidrag			176 977	105 320
Extraordinära kostnader				
Fusionsförlust				-49 663
Koncernbidrag				-19 400
Inkomstskatt på extraordinära poster		-1 296		-24 969
...
Totalt		3 171	176 977	13 176

--- 8. Bokslutsdispositioner

Förändring i avskrivningsdifferensen			1 884	-1 884
--------------------------------------	--	--	-------	--------

--- 9. Inkomstskatt

Inkomstskatt under räkenskapsperioden	7 160	43 936		-22 898
Inkomstskatt för tidigare räkenskapsperioder	660	71	-18	-47
Förändring i latent skatteskuld/-fordran	-67 532	-46 992		
...
Totalt	-59 712	-2 985	-18	-22 945

--- 10. Bestående aktiva/Immateriella tillgångar, Koncerngoodwill, Materiella tillgångar ¹⁾

KONCERNEN	Immateriella tillgångar						Koncern-goodwill
	Grundläggingskostnader	Immateriella rättigheter	Goodwill	Förskotts-betalningar	Övriga utgifter med lång verkningstid	Totalt	
1000 euro							
...
Anskaffningsutgift 1.1	30 260	32 752	10 153	1 239	135 316	209 720	744 625
Ökningar		1 868	1 831	41	21 313	25 053	26 154
Försäljningar							
Minskningar	-27 498	-3 904	-1 544	-86	-15 901	-48 933	-4 302
Överföringar mellan posterna		726		-1 191	5 403	4 938	
...
Anskaffningsutgift 31.12	2 762	31 442	10 440	3	146 131	190 778	766 477
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1							
	29 572	21 588	3 778		78 061	132 999	161 858
Ackumulerade avskrivningar på minskningar och överföringar							
	-27 472	-3 194	-990		-13 851	-45 507	
Periodens avskrivningar	662	4 685	3 024		26 520	34 891	56 833
Nedskrivningar					4 155	4 155	88 274
...
Akkumulerade avskrivningar 31.12	2 762	23 079	5 812		94 885	126 538	306 965
...
Bokföringsvärde 31.12		8 363	4 628	3	51 246	64 240	459 512

KONCERNEN

1000 euro	Materiella tillgångar				Förskotts- betalningar och pågående anskaffningar	Totalt
	Mark- och vatten- områden	Byggnader och kon- struktioner	Teleapparater, maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar		
...
Anskaffningsutgift 1. 1	23 023	291 595	1 622 262	42 078	62 150	2 041 108
Ökningar	423	15 540	149 600	657	2 489	168 709
Försäljningar	-153	-1 886	-1 003			-3 042
Minskningar	-2 384	-27 877	-107 865	-7 243	-3 483	-148 852
Överföringar mellan posterna		823	23 981	-3	-29 739	-4 938
...
Anskaffningsutgift 31. 12	20 909	278 195	1 686 975	35 489	31 417	2 052 985
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1. 1		108 147	938 669	32 201		1 079 017
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar		-17 725	-94 798	-4 071		-116 594
Periodens avskrivningar		12 919	198 183	2 992		214 094
Nedskrivningar			20 060			20 060
...
Akkumulerade avskrivningar 31. 12		103 341	1 062 114	31 122		1 196 577
...
Bokföringsvärde 31. 12	20 909	174 854	624 861	4 367	31 417	856 408
...
Bokföringsvärdet av maskiner och anordningar (telenät) 31. 12			532 032			

¹⁾ I anskaffningsutgifterna ingår närmast de anläggningstillgångar vars anskaffningsutgift inte helt har kostnadsförts som avskrivning enligt plan.

... 10. Bestående aktiva/Materiella och immateriella tillgångar

1000 euro	Immateriella tillgångar		Materiella tillgångar			Totalt
	Övriga utgifter med lång verkningstid	Mark- och vatten- områden	Byggnader och konstruktion- er	Maskiner och inventarier	Pågående anskaffningar	
...
Anskaffningsutgift 1. 1	11 126	1 205	50 347	26 752	1	78 305
Ökningar	447		362	600	1 796	2 758
Minskningar	-4 073		-5 587	-18 101		-23 688
...
Anskaffningsutgift 31. 12	7 500	1 205	45 122	9 251	1 797	57 375
Akkumulerade avskrivningar 1. 1	6 233		21 963	18 703		40 666
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-4 073		-1 963	-17 456		-19 419
Periodens avskrivningar	2 457		1 819	4 788		6 607
...
Akkumulerade avskrivningar 31. 12	4 617		21 819	6 035		27 854
...
Bokföringsvärde 31. 12	2 883	1 205	23 303	3 216	1 797	29 521

... 11. Placeringar

KONCERNEN	Andelar	Aktier	Fordringar	Fordringar	Totalt
1000 euro	Intresse- företag	Övriga företag	Intresse- företag	Övriga företag	
...
Anskaffningsutgift 1.1 ¹⁾	21 074	10 701		2 044	33 819
Ökningar	816	2 817	110	11	3 754
Försäljningar/minskningar	-1 902	-2 684		-925	-5 511
...
Anskaffningsutgift 31.12	19 988	10 834	110	1 130	32 062
...
Bokföringsvärde 31.12	19 988	10 834	110	1 130	32 062

¹⁾ Som anskaffningsutgift för andelar och fordringar i intresseföretagen har angetts deras bokföringsvärde 1.1.2003.

MODERBOLAGET	Aktier			Fordringar	Totalt
1000 euro	Koncern- företag	Intresse- företag	Övriga företag	Koncern- företag	
...
Anskaffningsutgift 1.1	1 830 951	5 405	1 963	12 000	1 850 319
Överföringar mellan posterna	-245		245		
Ökningar	275 653		2 510		278 163
Försäljningar/minskningar	-35 864			-100	-35 964
...
Anskaffningsutgift 31.12	2 070 495	5 405	4 718	11 900	2 092 518
...
Nedskrivningar 1.1	-34 691				-34 691
Förändring	-292 775		-245		-293 020
...
Nedskrivningar 31.12	-327 466		-245		-327 711
...
Bokföringsvärde 31.12	1 743 029	5 405	4 473	11 900	1 764 807

Återanskaffningspriset på publikt noterade aktier (Comptel och Yomi) var den 31 december 2003 100 miljoner euro högre än ägarbolagens bokföringsvärde (27 milj. euro högre 31.12.2002).

Koncernens och moderbolagets ägarandelar 31. 12. 2003

	Hemort	Koncernens ägar- andel-%	Moderbolagets ägar- andel-%
...
Koncernbolag			
Oy Arvotel Ab	Helsingfors	100%	100%
Comptel Oyj	Helsingfors	58%	58%
Oy Probatu Ab	Tammerfors	35%	0%
Business Tools Oy	Tammerfors	35%	0%
Comptel Communications Sdn Bhd	Kuala Lumpur	58%	0%
Comptel Communications Inc.	Arlington	58%	0%
Comptel Communications Brasil Limitada	Sao Paulo	58%	0%
Comptel Communications Oy	Helsingfors	58%	0%
Comptel PASSAGE Oy	Helsingfors	58%	0%
Oy Dianatel Ab	Helsingfors	100%	100%
ElisaCom Oy	Helsingfors	100%	100%
Elisa Internet Oy	Helsingfors	100%	0%
Elisa Solutions Oy	Helsingfors	100%	0%
Oy Heltel Ab	Helsingfors	100%	0%
Invoicia Oy	Helsingfors	100%	0%
Elisa Kommunikation GmbH	Düsseldorf	100%	100%
ChemTel Telekommunikations GmbH Chemnitz	Chemnitz	75%	0%
Tropolys GmbH	Düsseldorf	71%	0%
TROPOLYS Netz GmbH	Dortmund	71%	0%
Jetz! Kommunikation GmbH & Co.KG	Jena	38%	0%
Jetz! Beteiligungs GmbH	Jena	38%	0%
pulsaar Gesellschaft für Telekommunikation mbH	Saarbrücken	71%	0%
TeleBeL Gesellschaft für Telekommunikation Bergisches Land mbH	Wuppertal	71%	0%
TeleLev Telekommunikation GmbH	Leverkusen	71%	0%
Tropolys Service GmbH	Dortmund	71%	0%
CNE Gesellschaft für Telekommunikation mbH	Essen	71%	0%
Citykom Münster GmbH Telekommunikationsservice	Münster	71%	0%
meocom Telekommunikation GmbH	Oberhausen	71%	0%
TROPOLYS Asset Management GmbH	Düsseldorf	71%	0%
DDkom – Die Dresdner Telekommunikationsgesellschaft mbH	Dresden	36%	0%
HU-KOM Telekommunikation GmbH	Hanau	71%	0%
Mainova Telekommunikation GmbH	Frankfurt/Main	36%	0%
MAINZ-KOM Telekommunikation GmbH	Mainz	52%	0%
tnp telenet potsdam kommunikationsgesellschaft mbH	Potsdam	71%	0%
Elisa Networks Oy	Helsingfors	100%	100%
Elisa Ventures Oy	Helsingfors	100%	100%
Estera Oy	Helsingfors	100%	64%
Computec Oy	Kouvola	100%	0%
Aretse Oy	Helsingfors	100%	0%
JMS Group Oy	Helsingfors	100%	0%
Oy Extel-Achterkamer Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Extel-Bevaren Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Extel-Grenzenloos Ab	Helsingfors	100%	100%

	Hemort	Koncernens ägar- andel-%	Moderbolagets ägar- andel-%
...			
Koncernföretag (fortsätter)			
Oy Extel-Grinniken Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Extel-Grissen Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Extel-Noodlottig Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Extel-Onbeheerd Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Extel-Opstopper Ab	Helsingfors	100%	100%
Oy Finnet International Ab	Helsingfors	51%	8%
Linet Oy	Helsingfors	51%	0%
AS Uninet	Tallinn	51%	0%
LNS Kommunikation AB	Stockholm	51%	0%
Preminet Oy	Helsingfors	51%	0%
OOO LNR	St Petersburg	51%	0%
Fiotele Oy	Jyväskylä	100%	100%
FMS Dravit Asset Management GmbH	Düsseldorf	100%	100%
Lounet Oy	Åbo	50%	46%
Förin Puhelin Oy	Åbo	50%	0%
Lounet Oy Call Center	Åbo	50%	0%
Kiinteistö Oy Paimion Puhelimenkulma	Paimio	39%	0%
Kiinteistö Oy Brahenkartano	Åbo	30%	0%
Oy Radiolinja Ab	Esbo	100%	96%
Ecosite Oy	Esbo	100%	0%
Radiolinja Suomi Oy	Esbo	100%	0%
Kamastore Oy	Esbo	100%	0%
Radiolinja Aava Oy	Esbo	100%	0%
Radiolinja Eesti AS	Tallinn	99%	0%
Mobinest Oü	Tallinn	99%	0%
SIA Radiolinja Latvija	Riga	100%	0%
UAB Radiolinja	Vilnius	100%	0%
Radiolinja Origo Oy	Esbo	100%	0%
Radiolinja Solutions Oy	Esbo	100%	0%
Kiinteistö Oy Espoon Keilasatama 5	Esbo	100%	0%
Keilalahden Pysäköinti Oy	Esbo	71%	0%
Kiinteistö Oy Raision Luolasto	Esbo	100%	0%
Kiinteistö Oy Tapiolan Luolasto	Esbo	100%	0%
Witem Oy	Esbo	100%	0%
Rahoituslinkki Oy	Helsingfors	100%	100%
Riihimäen Puhelin Oy	Riihimäki	100%	100%
RPOCom Oy	Riihimäki	100%	100%
Kiinteistö Oy Rinnetorppa	Kuusamo	100%	50%
Soon Com Oy	Tammerfors	100%	0%
Soon Net Oy	Tammerfors	100%	100%
Tampereen Tietoverkko Oy	Tammerfors	63%	0%
Tampereen Keskusantenni Oy	Tammerfors	63%	0%
Tam-Sat Oy	Tammerfors	63%	0%

...	Hemort	Koncernens ägar- andel-%	Moderbolagets ägar- andel-%
Koncernföretag (fortsätter)			
Oy Telcofounding Ab	Helsingfors	100%	100%
WW Value Oy	Helsingfors	100%	100%
Yomi Oyj	Jyväskylä	51%	33%
Fiaset Oy	Jyväskylä	51%	0%
Indata Oy	Esbo	51%	0%
Jyväsviestintä Oy	Jyväskylä	56%	0%
Jyväskylän Keskusantenni Oy	Jyväskylä	56%	0%
Kesnet Oy	Jyväskylä	51%	0%
Kestel Oy	Jyväskylä	51%	0%
Lancom Solutions Oy	Jyväskylä	51%	0%
Yomi Vision Oy	Jyväskylä	51%	0%
Yomi Solutions Oy	Jyväskylä	51%	0%
Yomi Applications Oy	Björneborg	51%	0%
Fonetic Oy	Björneborg	51%	0%
Stemca Solutions Oy	Björneborg	51%	0%
Votek Ltd	Storbritannien	51%	0%
Övriga bolag (ingen verksamhet)			

Koncernens och moderbolagets ägarandelar 31.12.2003

...	Hemort	Koncernens ägar- andel-%	Moderbolagets ägar- andel-%
Intresseföretag			
Datawell Oy	Esbo	20%	0%
Hlkomm Telekommunikations GmbH	Leipzig	19%	0%
Kiinteistö Oy Herrainmäen Luolasto	Tammerfors	50%	0%
Kiinteistö Oy Ratavirtajankatu 5	Helsingfors	34%	0%
Kiinteistö Oy Runeberginkatu 43	Helsingfors	30%	9%
Mobicus Oy	Helsingfors	12%	0%
Racap Solutions Oy	Esbo	35%	0%
Sofia Digital Oy	Helsingfors	27%	0%
Tango Telecom Ltd	Irland	12%	0%
Tikka Communications Oy	Joensuu	24%	12%
Vantaan Yhteisverkko Oy	Vanda	24%	24%
Pispalan Televisio Oy	Tammerfors	28%	0%
Suomen Numerot NUMPAC Oy	Helsingfors	33%	0%
Deco Media Ab	Helsingfors	42%	0%

Intresseföretagens icke avskrivna koncerngoodwill uppgick 31.12.2002 till 6 miljoner euro (5 milj. euro år 2002). Bokslutsdatum för samtliga intresseföretag var 31.12.2003.

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
... 12. Omsättningstillgångar				
Material och förnödenheter	6 587	8 191		
Varor under tillverkning	1 095	2 190		
Färdiga produkter/varor	8 210	9 644		
Förskottsbetalningar	18	644		
...		
Totalt	15 910	20 669		
... 13. Långfristiga fordringar				
Fordringar på koncernföretag ¹⁾				
Lånefordringar			79 941	132 986
Fordringar på intresseföretag ²⁾				
Lånefordringar	197	71		
Fordringar på övriga ³⁾				
Försäljningsfordringar	34	41		
Lånefordringar		3 061		2 511
Övriga fordringar		1 494		
Resultatregleringar	2 779	2 643	677	894
...
Totalt	3 010	7 310	80 618	136 391

¹⁾ De långfristiga fordringarna på koncernföretag innehåller lånefordringar på 50 miljoner euro (50) på tyska dotterbolag. Återbetalning av dessa förutsätter att det finns full täckning för låntagarens eget kapital.

²⁾ De långfristiga fordringarna på intresseföretag utgörs av kapitallån enligt kapitel 5 i lagen om aktiebolag. På lånet debiteras en årlig ränta om högst 10 %, ifall detta är möjligt inom ramen för de utdelningsbara medlen. Lånet återbetalas i en rat efter att den fastställda balansräkningen utvisat att det finns full täckning för bundet eget kapital och för andra icke utdelningsbara poster.

³⁾ I de långfristiga resultatregleringarna på övriga ingår icke bokförda emissionsförluster för masskuldebrevslån på 0,7 miljoner euro (0,9 milj. euro). De långfristiga fordringarna på övriga utgörs av ett kapitallån på 0 (2,5) miljoner euro enligt kapitel 5 i lagen om aktiebolag.

1000 euro

2003...Koncernen

2002...Koncernen

2003...Moder-
bolaget

2002...Moder-
bolaget

... 14. Kortfristiga fordringar

Fordringar på koncernföretag

Försäljningsfordringar			5 603	8 138
Lånefordringar			114 869	110 197
Övriga fordringar			176 977	147 500
Resultatregleringar			164	235
...
			297 613	266 070

Fordringar på intresseföretag

Försäljningsfordringar	1 129	271	20	22
Lånefordringar	346	70		
Övriga fordringar	105	53		
...
	1 580	394	20	22

Fordringar på övriga

Försäljningsfordringar	275 640	247 564	1 477	1 404
Lånefordringar	483	556		
Övriga fordringar	37 354	42 584	24 690	3 251
Resultatregleringar ¹⁾	34 284	35 692	1 541	2 499
...
	347 761	326 396	27 708	7 154
...
Totalt	349 341	326 790	325 341	273 246

¹⁾ Resultatregleringarna består av 10 miljoner euro i skattefordringar, 2 miljoner euro i räntefordringar och 22 miljoner euro för i huvudsak sedvanliga periodiseringar av försäljning och rörelsekostnader.

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
... 15. Eget kapital				
Aktiekapital 1.1	69 006	69 006	69 006	69 006
...
Aktiekapital 31.12	69 006	69 006	69 006	69 006
Överkursfond 1.1	516 672	516 672	516 672	516 672
...
Överkursfond 31.12	516 672	516 672	516 672	516 672
Reservfond 1.1	3 382	3 382	3 382	3 382
...
Reservfond 31.12	3 382	3 382	3 382	3 382
Vinst från tidigare räkenskapsperioder 1.1	126 682	181 020	514 095	563 291
Av förändringar i dotter- och intresseföretagens aktier (egna aktier) i Elisa Abp		16 763		
Omräkningsdifferenser o.dyl. differenser	-136	-225		
...
Vinst från tidigare räkenskapsperioder 31.12	126 546	197 558	514 095	563 291
...
Räkenskapsperiodens vinst	-16 505	-70 876	-197 669	-49 196
...
Totalt	699 101	715 742	905 486	1 103 155
Kalkyl över utdelningsbara medel 31.12				
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	126 546	197 558	514 095	563 291
Räkenskapsperiodens vinst	-16 505	-70 876	-197 669	-49 196
- Aktiverade grundläggningsutgifter		-688		
- Under eget kapital redovisad andel av reserveringarna	-97 645	-115 346		
...
Utdelningsbara medel totalt	12 396	10 648	316 426	514 095

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
... 16. Avsättningar				
Reservering för GSM-nätets hyresansvar (se bilaga 21)	27 342	69 664		
Reservering för affärsmässiga arrangemang och pensioner ¹⁾	22 245		7 531	
Övriga avsättningar	1 987	1 831	803	
...
Totalt	51 574	71 495	8 334	
¹⁾ Som kostnad och tillägg till avsättningarna för koncernen har efter de slutförda samarbetsförhandlingarna bokförts löner och lönebikostnader 9,2 miljoner euro, pensioner 11,7 miljoner euro samt totalt 1,3 miljoner euro i hyra och övriga kostnader. I moderbolaget består motsvarande ökning av avsättningarna om 7,5 miljoner euro av löne- och pensionskostnader.				
... 17. Latenta skatteskulder och -fordringar				
Latenta skattefordringar				
För konsolideringsåtgärder	71 778	7 485		
Baserade på koncernföretagens egna balansräkningar	39 355	49 888		
...
Totalt	111 133	57 373		
Latenta skatteskulder				
För bokslutsdispositioner	20 214	32 475		
För konsolideringsåtgärder		191		
Baserade på koncernföretagens egna balansräkningar	8 993	10 313		
...
Totalt	29 207	42 979		
...
Latenta skattefordringar/-skulder (netto)	81 926	14 394		
... 18. Främmande kapital				
Räntebärande skulder				
Långfristiga	608 573	705 090	551 112	651 112
Kortfristiga	137 990	126 032	509 606	501 957
...
Totalt	746 563	831 122	1 060 718	1 153 069
...
Icke räntebärande skulder	355 112	396 403	242 485	41 948
...
Skulder totalt	1 101 675	1 227 525	1 303 203	1 195 017
... 19. Långfristigt främmande kapital				
Skulder till övriga				
Masskuldebrevslån	471 500	571 500	471 500	571 500
Skulder till finansieringsinstitut	45 515	53 381		
Pensionslån	79 612	79 612	79 612	79 612
Erhållna förskott	7 590	8 740		
Övriga skulder	12 283	1 734		
...
Totalt	616 500	714 967	551 112	651 112

Masskuldebrevslån

Inom ramen för moderbolagets masskuldebrevslåneprogram har följande masskuldebrevslån emitterats:

	31.12.2003		31.12.2003	
	milj. euro	Nominell ränta	ränta	Förfalldag
...
Masskuldebrevslåneprogram 1999/335 miljoner euro				
I/1999	71,5	4,750%	4,750%	18.6.2007
EMTN-program 2001/1000 miljoner euro				
I/2001	300,0	6,375%	6,375%	31.1.2006
II/2002	20,0	euribor 6 mån. + 0,91%	3,072%	8.4.2007
III/2002	20,0	euribor 6 mån. + 1,02%	3,182%	8.4.2009
IV/2002	30,0	euribor 3 mån. + 0,93%	3,075%	8.4.2008
V/2002	10,0	euribor 6 mån. + 1,00%	3,162%	8.4.2009
VI/2002	10,0	euribor 6 mån. + 1,00%	3,162%	8.4.2009
VII/2002	10,0	euribor 6 mån. + 0,91%	3,072%	8.4.2007
VIII/2002	100,0	euribor 3 mån. + 0,93%	3,057%	7.10.2004
...
Totalt	571,5			

Till lånearrangemangen ansluter sig s.k. kovenantvillkor.

Optionsrätter

Tiden för teckning av aktier med stöd av optioner började för optionsrätt A 2.5.2002 och för optionsrätt B 2.5.2003 samt avslutas för samtliga optionsrätter 31.10.2005.

Finansieringslänk Ab kan inte teckna aktier med de till optionslånet hörande optionsrätterna. Om styrelsen för Elisa Abp så beslutar, kan Finansieringslänk Ab erbjuda optionsrätter till nuvarande eller blivande nyckelpersoner. Options-rätterna fördelades 31.12.2003 enligt följande:

	Allmänheten och personalen	Finansierings- länk	Totalt
...
A - optio	2 938 400	661 600	3 600 000
B - optio	2 825 950	774 050	3 600 000
...
Totalt	5 764 350	1 435 650	7 200 000

Den 31 december 2003 innehade allmänheten, ledningen och personalen optionsrätter som berättigar till teckning av 5,8 miljoner aktier, vilket motsvarar 4,2 procent av bolagets aktier och de röster som aktierna medför.

Med stöd av optionsrätterna kan tecknas maximalt 7,2 miljoner aktier, vilket motsvarar 5,2 procent av bolagets aktier och de röster som aktierna ger rätt till.

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
Skulder som förfaller senare än efter fem år				
Masskuldebrevslån	40 000	70 000	40 000	70 000
Pensionslån ¹⁾	79 612	79 612	79 612	79 612
...
Totalt	119 612	149 612	119 612	149 612

... 20. Kortfristigt främmande kapital

Skulder till koncernföretag

Leverantörsskulder			85	2 194
Koncernkontoskuld			383 897	377 158
Övriga skulder			207 247	5 211
Resultatregleringar			728	935
...
			591 957	385 498

Skulder till intresseföretag

Leverantörsskulder	716	136		20
Övriga skulder		54		
...
	716	190		20

Skulder till övriga

Masskuldebrevslån	100 000	51 800	100 000	51 800
Skulder till finansieringsinstitut	1 728	2 109		
Intressekontorets skuld till personalen ²⁾	8 236	12 312	8 236	12 312
Erhållna förskott	4 583	5 157		
Leverantörsskulder	165 259	161 938	3 148	2 757
Övriga skulder	57 128	117 777	20 310	63 121
Resultatregleringar ³⁾	147 524	161 275	28 440	28 397
...
	484 458	512 368	160 134	158 387
...
Totalt	485 175	512 558	752 091	543 905

¹⁾ Pensionslånen består av lån från pensionsstiftelsen för vilka det inte har fastställts någon återbetalningstid.

²⁾ Intressekontoret har beviljat lån till koncernens personal. Lånen var relativt små, under 20 000 euro. Låntagare är även aktieägare som ingår i personalen.

³⁾ De mest betydande resultatregleringsposterna består av följande periodiseringar: semesterlöner inklusive sociala kostnader 48 miljoner euro, räntekostnader 30 miljoner euro, inkomstskatter 4 miljoner euro, återinlösning av GSM-nät 3 miljoner euro, hyresinkomstförskott 12 miljoner euro samt övriga sedvanliga periodiseringar av kostnader 51 miljoner euro.

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
... 21. Ställda säkerheter, ansvarsförbindelser och övriga ansvar				
Inteckningar				
För egen del				
Pensionslån	56 177	56 177	56 177	56 177
Givna inteckningar	47 213	47 213	47 213	47 213
Skulder till finansieringsinstitut		991		
Givna inteckningar	4 500	4 628		
Övriga förbindelser	6 782			
Givna inteckningar	18 461	14 731	1 477	1 477
...
Som säkerhet givna inteckningar totalt	76 956	66 572	48 690	48 690
Ställda panter				
För egen del				
Koncernkontoskuld			40 453	45 072
Pantsatta aktier			50 000	56 000
Övriga skulder	18 546	16 056	18 546	16 056
Givna depositioner	23 657	10 454	23 412	7 229
...
Panter totalt	23 657	10 454	73 412	63 229
Ställda garantier				
För koncernbolag			16 328	28 022
För övriga	10 958	10 975	10 959	10 975
...
Garantier totalt	10 958	10 975	27 287	38 997
...
Totalt	111 571	88 001	149 389	150 916
Ansvar för hyrnings-/återhyrningsavtal				
(sk QTE-arrangemang)	160 712	193 553	160 712	193 553
Belopp för leasing- och hyresavtal				
Belopp som förfaller under pågående räkenskapsperiod	24 447	27 419	1 220	3 485
Belopp som förfaller senare	45 512	44 912	1 511	2 064
Ansvar för återköpsavtal	2 671	2 980	777	2 904
Övriga ansvar	20 554	51 889	3 364	22 239

Ansvar för hyrnings-/återhyrningsavtal (QTE-arrangemang)/Leasing- och hyresavtal

Elisa Abp ingick i september 1999 ett hyrnings-/återhyrningsavtal (ett sk QTE-arrangemang) med amerikanska kapitalinvestorer. Föremål för arrangemanget är apparater i telenätet. Enligt avtalet bibehåller bolagen inom koncernen Elisa Abp äganderätten till dessa. De totala hyresbetalningarna och -fordringarna erlades i samband med undertecknandet, varvid bolaget fick en nettoersättning på ca 13 miljoner euro. Av detta belopp bokfördes 1,3 miljoner euro som intäkter 2003. Ersättningen bokförs som intäkter i sin helhet inom 10 år från avtalets undertecknande.

Elisa Abp ägde tidigare den nätinфраstruktur som ingår i QTE-arrangemanget. Som en följd av bolagiseringar och överföringar av affärsverksamheter ansluter sig 51 procent av ansvaret i anslutning till QTE-arrangemanget till Elisa Networks Ab:s och 49 procent till Radiolinja Origo Oys infrastruktur. Av de nättillgångar som är föremål för QTE-arrangemanget har vid sidan av det primärt ansvariga bolaget Elisa Abp även Oy Radiolinja Origo Oy och Elisa Networks Ab vissa specificerade ansvarsdelar.

Arrangemanget väntas inte resultera i andra kassaflöden för koncernen än den ovan angivna nettoersättningen. Bolagens och koncernens ansvar för arrangemanget begränsar sig till en situation där det finansinstitut som sörjer för vidareförmedling av hyror inte skulle sköta sina förpliktelser.

Hyresavtalsansvar beträffande GSM-nätet/Leasing- och hyresavtal

Oy Radiolinja Ab har genomfört en del av nätinvesteringarna genom långfristiga leveransavtal som grundar sig på affärsavtal. Enligt affärsavtalet har Radiolinja i vissa situationer förköpsrätt samt skyldighet att lösa in den i avtalet angivna utrustningen till gängse pris eller i annat fall skall Radiolinja lösa in den i avtalet nämnda utrustningen för dess restvärde.

Oy Radiolinja Ab har åren 1990–1999 av telefonbolagen hyrt en betydande del av det mobiltelefonnät som bolaget använder och som vid överföringen av affärsverksamheten överfördes till Radiolinja Origo Oy. Hyrningen har genomförts genom långfristiga finansieringsavtal på så sätt att hyror betalas vid hyresperiodens utgång. Den första avtalsperioden är alltid 10 år, varefter avtalsparterna om de så önskar kan förlänga avtalet. Avtalen förpliktar Radiolinja Origo Oy att erlagga regelbundna betalningar. Anskaffningspriset för dessa leveransavtal uppgick vid utgången av år 2003 sammanlagt till ca 48 miljoner euro. I anslutning till dessa avtal har det under räkenskapsperioden 2002 bildats en avsättning på 77 miljoner euro, varav det den 31 december 2003 återstod 27 miljoner euro (70). Avsättningen bokförs mot erlagd ersättning för användningsrätt och eventuella inlösningar av GSM-nät.

De hyror som skall betalas för affärsavtal utanför koncernen enligt den räntesats som gällde 31.12.2003 och som uppgetts i avtalet är under de kommande åren följande:

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	10,3	9,3	7,3	5,0	2,9	0,8	0,0

Ansvar för hyresavtal gällande datanätet/Leasing- och hyresavtal

Kostnaderna för nyttjanderätten till Elisa Solutions Ab:s och Elisa Networks Ab:s stamnätsförbindelser grundar sig på avtal som i regel uppgjorts för fem år. Vid utgången av år 2003 utgjorde det beräknade beloppet av hyresansvar utanför koncernen cirka 16 miljoner euro.

Ansvar för hyresavtal gällande telenätet för dotterbolagen i Tyskland/Leasing- och hyresansvar

Elisa Kommunikation GmbH:s dotterbolag har långfristiga hyresavtal gällande telenät. Hyresavtalsansvaren som gäller dessa avtal uppgick i slutet av 2003 till 133 miljoner euro. Detta ansvar förpliktar i huvudsak bolag inom koncernen Tropolys GmbH.

Leasingansvar för fastighet/Leasing- och hyresansvar

Enligt ett långfristigt hyresavtal ansvarar Yomi Oyj för en kapitalhyra på 14,5 miljoner euro, angivet som ansvar i noterna, gällande lokaliteter som bolaget disponerar över och därutöver för samtliga drifts- och underhållskostnader i bolagets lokaliteter under avtalsperioden samt även för sin proportionella andel av motsvarande kostnader för lokaliteter inom fastigheten som hyrs ut i andra hand. Ifall Yomi Oyj inte själv utnyttjar sin rätt att lösa in lokalerna, skall Yomi Oyj enligt ett till hyresavtalet anslutet optionsavtal senast vid utgången av hyresperioden på begäran ange en tredje part som löser in lokalerna i stället för bolaget. Inlösningspriset är 60 procent av den ursprungliga totala anskaffningsutgiften. Detta kapitalhyresansvar ingår i övrigt ansvar.

Övrigt ansvar

Till de företagsaffärer som koncernen gjort ansluter sig sedvanliga försäkringar hos säljaren, vilka högst kan utgöra köpesumman. Det sammanräknade totalbeloppet för sådana försäkringar uppgick 31. 12.2003 till ca 3 miljoner euro. Detta belopp ingår i övrigt ansvar.

Ansvar för kostnader för optionsarrangemang

Koncernens personal omfattas av Elisa Abp:s optionsarrangemang daterat den 20 november 2000. Bolagen har förbundit sig att ansvara för de arbetsgivarprestationer som ansluter sig till en eventuell realisering eller inlösen av optioner enligt vid respektive tidpunkt gällande lagstiftning. De eventuella lönebikostnader som faller på koncernen bokförs med resultatverkan på basis av skillnaden mellan det pris som noterats för aktien vid tidpunkten för bokslutet och teckningspriset. Det arbetsgivaransvar som uppstår av de optionsbevis som beviljats de anställda var på bokslutsdagen inte väsentligt.

Derivatavtal

1000 euro	2003...Koncernen	2002...Koncernen	2003...Moderbolaget	2002...Moderbolaget
Terminskontrakt				
Värde av underliggande egendom	14 232	13 348		
Gångse värde	1 734	850		

... 22. Hantering av finansiella risker

Elisakoncernens finansiering är koncentrerad till moderbolaget, och dotterbolagens finansiering sköts huvudsakligen i form av interna lån inom koncernen. Koncernbolagens likviditet konsolideras med hjälp av koncernkonton. Finansavdelningen svarar för placeringen av likviditetsöverskottet.

Ränterisk

För att hantera ränterisken har koncernens upptagning av lån och placeringar fördelats på instrument med fast och rörlig ränta. För att hantera ränterisken går det också att använda derivatavtal. Avsikten är att skapa ett skydd mot negativa påverkningar av ränteförändringar. Under 2003 användes inga derivatavtal. För hanteringen av ränterisken ansvarar moderbolagets finansavdelning.

Valutarisk

Största delen av Elisakoncernens kassaflöden är i euro vilket innebär att valutarisken (den ekonomiska risken och transaktionsrisken) är liten. Det största risken uppstår i Comptel Oyj som själv hanterar sina valutarisker. Omräkningsriskerna för eget kapital i utländsk valuta beror närmast på Radionlinja Eesti och var i slutet av 2003 obetydliga. Omräkningsrisken har inte skyddats.

Likviditetsrisk

Målsättningen med hanteringen av likviditetsrisken är att trygga koncernens finansiering i alla lägen. Bolagets mest centrala finansieringsarrangemang är ett EMTN-program på 1 000 miljoner euro, inom ramen för vilket masskuldebrevslån om sammanlagt 500 miljoner euro har emitterats. Under perioden förnyade bolaget sin syndikerade kreditlimit på 170 miljoner euro. Bolaget har dessutom ett företagsbevisprogram på 150 miljoner euro. Koncernens likvida medel och placeringar uppgick i slutet av 2003 till 67 miljoner euro. Vid bokslutstidpunkten kunde långfristiga, bindande kreditlimiter lyftas till ett motvärde av 170 miljoner euro. För hanteringen av likviditetsrisken ansvarar moderbolagets finansavdelning.

Kreditrisk

Affärsenheterna svarar för kreditrisken i anslutning till försäljningsfordringar. I de finansiella instrumenten ingår en risk att motparten inte kan fylla sina förpliktelser. De likvida medlen placeras inom ramen för fastställda limiter i objekt som har en god kreditvärdighet. Placeringsobjekten samt de limiter som fastställts för dem justeras vid behov, dock minst en gång per år. Placeringsverksamheten övervakas och det väntas inte uppstå några kreditförluster av öppna placeringar. Valuta- och ränteswapkontrakt ingås endast med banker i hemlandet eller utomlands som har god kreditvärdighet.

Kreditbetyg

Elisa har skaffat internationella kreditbetyg som en del av arbetet på att trygga finansieringen. Moody's Investor Services har gett Elisas långfristiga utfästelser betyget Baa2 (outlook stable). Standard & Poor's har gett Elisas långfristiga utfästelser betyget BBB (outlook stable) och kortfristiga utfästelser betyget A-2.

Nyckeltal som beskriver koncernens ekonomiska utveckling

	2003	2002	2001	2000	1999
--- Resulträkning					
Omsättning, milj. euro	1 538	1 563	1 439	1 244	1 068
Omsättning, förändring i %	-1,6%	8,6%	15,6%	16,5%	36,8%
Driftsbidrag, milj. euro	385	333	424	360	409
Driftsbidrag, % av omsättningen	25,0%	21,3%	29,5%	29,0%	38,3%
Rörelsevinst, milj. euro	-34	-48	108	149	217
Rörelsevinst, % av omsättningen	-2,2%	-3,1%	7,5%	12,0%	20,3%
Resultat före extraordinära poster, milj. euro	-74	-103	46	94	210
Resultat före extraordinära poster och skatter, % av omsättn.	-4,8%	-6,6%	3,2%	7,5%	19,7%
Resultat efter extraordinära poster, milj. euro	-74	-100	46	94	202
Resultat efter extraordinära poster, % av omsättningen	-4,8%	-6,4%	3,2%	7,5%	18,9%
Avkastning på eget kapital (ROE), %	-1,8%	-12,1%	0,5%	4,7%	20,7%
Avkastning på sysselsatt kapital (ROI), %	-1,7%	-2,7%	6,6%	9,8%	23,4%
Forsknings- och produktutvecklingsutgifter, milj. euro	24	36	36	23	15
Forsknings- och produktutvecklingsutgifter, % av omsättn.	1,6%	2,3%	2,5%	1,9%	1,4%
--- Balansräkning					
Skuldsättningsgrad (gearing), %	87,5%	94,8%	93,8%	96,5%	16,5%
Likviditet (current ratio)	1,1	0,9	0,7	0,5	1,4
Soliditet, %	40,4%	38,3%	40,1%	40,3%	52,8%
Icke räntebärande skulder, milj. euro	355	396	388	337	306
Balansomslutning, milj. euro	1 930	2 098	2 151	1 734	1 413
--- Placeringar					
Aktieförvärv, milj. euro	28	16	242	726	285
--- Investeringarna i anläggningstillgångar fördelade sig på följande sätt:					
Bruttoinvesteringar, milj. euro	194	269	373	252	222
Bruttoinvesteringar, % av omsättningen	12,6%	17,2%	25,9%	20,2%	20,8%
--- Personal					
Personal under räkenskapsperioden i genomsnitt	7 172	8 115	7 783	6 161	5 489
Omsättning/person, 1 000 euro	214	193	185	202	195

Orderstocken har inte uppgivits, eftersom uppgiften inte är relevant med hänsyn till den affärsverksamhet koncernen bedriver.

--- Formler för uträkning av nyckeltal

Driftsbidrag	=	Driftsbidraget beräknas genom att lägga av- och nedskrivningarna till rörelsevinsten.	
Avkastning på eget kapital (ROE), %	=	$\frac{\text{Resultat före extraordinära poster} - \text{skatter}}{\text{Eget kapital} + \text{minoritetsintresse (i genomsnitt under året)}}$	× 100
Avkastning på sysselsatt kapital (ROI), %	=	$\frac{\text{Resultat före extraordinära poster \& skatter} + \text{räntekostnader \& övr. finansiella kostnader}}{\text{Balansomslutning} - \text{räntefria skulder (i genomsnitt under året)}}$	× 100
Skuldsättningsgrad (gearing), %	=	$\frac{\text{Räntebärande skulder} - \text{kassa och bank} - \text{finansiella värdepapper}}{\text{Eget kapital} + \text{minoritetsintresse}}$	× 100
Likviditet (current ratio)	=	$\frac{\text{Rörliga aktiva}}{\text{Kortfristiga skulder} - \text{erhållet förskott}}$	
Soliditet, %	=	$\frac{\text{Eget kapital} + \text{minoritetsintresse}}{\text{Balansomslutning} - \text{erhållet förskott}}$	× 100

Nyckeltal per aktie

	2003	2002	2001	2000	1999
Aktiekapital, euro	69 005 878,5	69 005 878,5	69 005 878,5	62 532 533	42 157 725
Antal aktier vid utgången av året	138 011 757	138 011 757	138 011 757	125 065 067	84 315 450
Antal aktier i genomsnitt	138 011 757	138 011 757	130 257 868	123 428 136	84 315 450
Antal aktier vid utgången av året, efter utspädning ¹⁾	138 011 757	138 011 757	138 011 757	132 647 840	
Antal aktier i genomsnitt, efter utspädning	138 011 757	138 011 757	130 257 868	125 909 180	
Aktiestockens marknadsvärde, milj. euro ²⁾	1 455	785	1 847	2 868	3 141
Resultat per aktie (EPS), euro	-0,12	-0,54	0,01	0,18	1,11
Utdelning per aktie, euro	*)			0,07	0,20
Utdelning i relation till resultatet, %				39%	18%
Eget kapital per aktie, euro	5,09	5,21	5,67	5,29	5,47
Pris/vinst-relation (P/E)	-88	-11	1 361	127	33
Effektiv avkastning av utdelning, %				0,3%	0,5%
A-aktiens kursutveckling på Helsingfors Börs ³⁾					
Kursen i genomsnitt, euro	7,62	8,21	16,42	38,28	22,92
Kurs vid utgången av året, euro	10,60	5,72	13,61	22,93	37,25
Lägsta kurs, euro	4,67	4,46	8,70	21,00	16,85
Högsta kurs, euro	11,50	15,50	25,01	58,00	37,25
Utveckling av A-aktiernas börsomsättning					
Totalomsättning 1 000 st ⁴⁾	87 873	66 127	85 939	60 114	19 479
Omsättningens andel av antalet A-aktier, % ⁵⁾	64%	49%	63%	48%	23%

*) Styrelsen föreslår att bolaget inte ger utdelning för 2003.

¹⁾ Utspätt med konvertibla skuldebrevslån och optionslån.

²⁾ Enligt avslutskursen på årets sista börsdag.

³⁾ Aktierna har noterats på Helsingfors Fondbörs sedan den 1 juli 1999.

⁴⁾ Totalomsättningen 1999 gäller perioden 1.7.1999–30.12.1999.

⁵⁾ Räknat i förhållande till antalet A-aktier vid utgången av räkenskapsperioden.

... Formler för uträkning av nyckeltal

Resultat per aktie (EPS)	=	$\frac{\text{Resultat före extraordinära poster} - \text{skatter} - \text{minoritetsintresse}}{\text{Emissionskorrigerat antal aktier under redovisningsperioden i genomsnitt}}$
Utdelning per aktie	=	$\frac{\text{Emissionskorrigerad utdelning}}{\text{Emissionskorrigerat antal aktier på bokslutsdagen}}$
Effektiv dividendavkastning	=	$\frac{\text{Utdelning per aktie}}{\text{Emissionskorrigerad börskurs på bokslutsdagen}} \times 100$
Utdelning per resultat i procent	=	$\frac{\text{Utdelning per aktie}}{\text{Resultat per aktie}} \times 100$
Eget kapital per aktie	=	$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Emissionskorrigerat antal aktier på bokslutsdagen}}$
Pris/vinst-relation (P/E) (PE-talet)	=	$\frac{\text{Börskurs på bokslutsdagen}}{\text{Resultat per aktie}}$

... 1. Aktiekapital och aktier

Vid utgången av räkenskapsperioden utgjorde bolagets betalda och i handelsregistret antecknade aktiekapital 69 005 878,50 euro. Enligt bolagsordningen är minimikapitalet 25 000 000 euro och maximikapitalet 100 000 000 euro.

- ... Enligt Elisa Abp:s bolagsordning har bolagets aktier kunnat vara indelade i A- och B-aktier. A- och B-aktierna har en röst. Enligt bolagsordningen kunde antalet A-aktier vara högst 200 000 000 stycken och antalet B-aktier högst 10 000 stycken. Enligt bolagsordningen kan bolaget från och med den 1 januari 2004 endast ha A-aktier. Under redovisningsåret 2003 hade bolaget endast A-aktier.
- ... HTF:s Forskningsstiftelse hade fram till den 31 december 2003 rätt att omvandla sina A-aktier till B-aktier under förutsättningen att omvandlingen skedde inom ramen för aktieslagens minimi- och maximiantal. HTF:s Forskningsstiftelse ägde den 31 december 2003 3 000 A-aktier i Elisa. HTF:s Forskningsstiftelse använde inte sin rätt att omvandla A-aktier till B-aktier.
- ... Vid utgången av räkenskapsperioden uppgick antalet aktier i Elisa Abp till 138 011 757 stycken, samtliga aktier i A-serien. Aktiens nominella värde är 0,50 euro.

... 2. Egna aktier

Bolag	Antal aktier	%andel av	
		Nominellt värde	aktierna och rösterna
Yomi Oyj	556 870	278 435,00	0,40%
Lounet Oy	210 000	105 000,00	0,15%
Riihimäen Puhelin Oy	13 900	6 950,00	0,01%
Aretse Oy	450	225,00	0,00%
Computec Oy	343	171,50	0,00%
... Koncernen Elisa Abp totalt	781 563	390 781,50	0,57%

- ... De aktier i Elisa Abp som koncernen äger påverkar inte i kännbar mån ägarskapets och rösträttens fördelning i bolaget.
- ... Elisa Abp:s styrelse har inga fullmakter att skaffa egna aktier.

... 3. Optionsprogrammet 2000

Vid Elisa Abp:s extra bolagsstämma 20. 10. 2000 fattades beslut om ett optionslån riktat till personalen. Optionslånet riktades till koncernens personal samt till det helägda dotterbolaget Finansieringslänk Ab. Denna avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt till teckning berodde på att optionslånet är avsett att utgöra en del av koncernens incentivprogram.

- ... Optionslånets belopp var 3 600 000 euro. Lånet löpte utan ränta och lånetiden var 30. 11. 2000–30. 11. 2002. Lånet

omfattade 7 200 000 optionsrätter, varav 3 600 000 markerades med bokstaven A och 3 600 000 med bokstaven B. Med optionsrätt A var teckningspriset för en A-aktie 38,07 euro och med optionsrätt B 20,55 euro. Från teckningspriset avdras före emissionen den utdelning som betalas på avstämningsdagen för respektive dividendutdelning. Teckningstiden för de aktier som optionerna berättigar till börjar för optionsrätt A den 2 maj 2002 och med optionsrätt B den 2 maj 2003 och avslutas för alla optionsrätter den 31 oktober 2005.

- ... Som en följd av emissionerna kan Elisa Abp:s aktiekapital stiga med högst 3 600 000 euro och antalet aktier med högst 7 200 000 aktier.
- ... Aktierna berättigar till utdelning för den räkenskapsperiod under vilken de tecknats. Övriga rättigheter träder i kraft när ökningen av aktiekapitalet antecknats i handelsregistret.
- ... Finansieringslänk Ab innehade den 31 december 2003 661 600 A-optioner och 774 050 B-optioner. Finansieringslänk Ab kan senare överlåta de optionsrätter bolaget äger till personer som är anställda inom koncernen eller som rekryteras i dess tjänst på ett sätt som styrelsen godkänner.

... 4. Styrelsens fullmakter

Bolagsstämman den 4 april 2003 beslöt att bemyndiga styrelsen att fatta beslut om en ökning av aktiekapitalet genom en eller flera nyemissioner, att fatta beslut om upptagande av ett eller flera lån mot konvertibla skuldebrev och/eller givande av optionsrätter på så sätt att det sammanlagda antalet nya aktier i A-serien som kan tecknas vid nyemissionen, bytas mot konvertibla skuldebrev eller tecknas med stöd av optionsrätter får uppgå till högst 27,6 miljoner stycken och att bolagets aktiekapital kan öka med sammanlagt högst 13,8 miljoner euro. Fullmakten trädde i kraft den 4 april 2003.

- ... Fullmakten ger rätt att avika från aktieägarnas företrädesrätt till att teckna nya aktier, lån mot konvertibla skuldebrev och/eller optionsrätter och rätten att besluta om teckningspriset och enligt vilka grunder det fastställs, villkoren för teckning av nya aktier samt villkoren för lån mot konvertibla skuldebrev och/eller optionsrätter. Det går att avika från aktieägarnas företrädesrätt om det föreligger ett för bolaget välgående ekonomiskt skäl, som finansiering, verkställande eller möjliggörande av företagsköp eller andra samarbetsarrangemang, förstärkning eller utveckling av bolagets finansierings- eller kapitalstruktur eller något annat arrangemang för att utveckla bolagets affärsverksamhet. Styrelsen har rätt att besluta vilka

som är teckningsberättigade men beslutet får inte gynna någon av bolagets insiders. Styrelsen har rätt att besluta att aktier vid nyemissioner, lån mot konvertibla skuldebrev eller optionsrätter kan tecknas mot apportegendom eller i övrigt på särskilda villkor eller genom användning av kvittningsrätt.

... Fullmakten har inte använts 2003.

... 5. Styrelsens och verkställande direktörens aktieinnehav

Medlemmarna i bolagets styrelse, verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare innehade den 31 december 2003 sammanlagt 32 135 A-aktier och röster. Det motsvarade 0,02% av samtliga aktier och röster. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören har inga optionsrätter.

... 6. Kursutveckling

Avslutskursen för Elisa Abp:s A-aktie den 31 december 2003 var 10,60 euro. Årets högsta notering var 11,50 euro, den lägsta 4,67 euro och kursen i genomsnitt 7,62 euro.

... Vid utgången av räkenskapsperioden var marknadsvärdet på Elisa Abp:s utelöpande aktier 1 455 miljoner euro.

... 7. Notering och omsättning

Elisa Abp:s A-aktie noteras på Helsingfors Börs huvudlista under beteckningen ELIAB. Sammanlagt omsattes under perioden 1. 1. 2003–31. 12. 2003 87 872 532 av bolagets aktier till ett totalpris av 670 miljoner euro. Omsättningen utgjorde 64 procent av de utelöpande aktiernas genomsnittliga volym under räkenskapsperioden.

... 8. Aktiernas fördelning enligt ägargrupper den 31 december 2003

	Antal aktier	%
1a. Offentliga företag	642 013	0,47%
1b. Privata bolag	11 950 746	8,66%
2. Finans- och försäkringsinstitut	13 356 296	9,68%
3. Offentliga samfund	17 465 189	12,65%
4. Samfund som inte eftersträvar vinst	3 852 386	2,79%
5. Hushåll	50 904 686	36,88%
6. Utländska ägare	467 583	0,34%
7. Samkonto och väntelista	570 300	0,41%
Förvaltarregistrerade	38 020 995	27,55%
Koncernen Elisa Abp	781 563	0,57%
.....
Totalt	138 011 757	100,00%

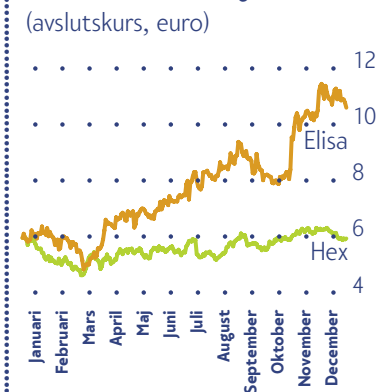
--- 9. Aktiernas fördelning enligt storleksordning den 31 december 2003

Antal aktier	Antal innehav	%	Antal aktier	%
1-100	19 958	7,09%	1 030 208	0,75%
101-500	251 360	89,32%	44 606 406	32,32%
501-1 000	6 326	2,25%	4 320 784	3,13%
1 001-5 000	3 057	1,09%	5 934 736	4,30%
5 001-10 000	328	0,12%	2 334 535	1,69%
10 001-50 000	266	0,09%	6 002 921	4,35%
50 001-100 000	48	0,02%	3 604 050	2,61%
100 001-	69	0,02%	68 826 254	49,87%
Alla totalt	281 412	100,00%	136 659 894	99,02%
På väntelista totalt			150	0,00%
På samkonto			570 150	0,41%
Koncernen Elisa Abp			781 563	0,57%
Antal emitterade aktier			138 011 757	100,00%

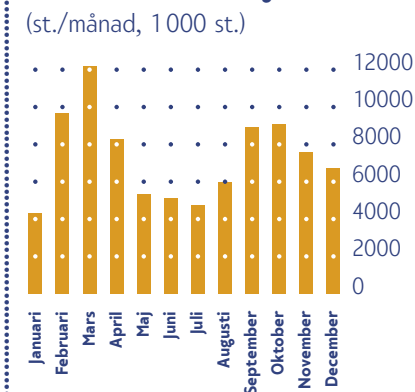
--- 10. De största aktieägarna den 31 december 2003

	Antal aktier	%
1 Försäkringsaktiebolaget Sampo Liv	4 000 000	2,90%
2 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Varma-Sampo	3 750 000	2,72%
3 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	2 495 360	1,81%
4 Statens pensionsfond	1 470 000	1,07%
5 Helsingfors stad	1 124 390	0,81%
6 Ömsesidiga Försäkringsbolaget Kaleva	1 100 000	0,80%
7 Finska staten/Statskontoret	994 865	0,72%
8 Kommunernas Pensionsförsäkring	841 728	0,61%
9 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Tapiola	831 400	0,60%
10 Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Etera	646 754	0,47%
11 Keskos Pensionskassa	609 920	0,44%
12 Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi	600 000	0,43%
13 Oy Premiere Holding Ab	600 000	0,43%
14 Ömsesidiga Försäkringsbolaget Kaleva	579 671	0,42%
15 OP-Delta Placeringsfond	576 050	0,42%
16 Skadeförsäkringsaktiebolaget Pohjola	450 000	0,33%
17 Placeringsfonden Gyllenberg Finlandia	400 000	0,29%
18 Ömsesidiga Försäkringsbolaget Pensions-Fennia	393 631	0,29%
19 Esbo stad	374 650	0,27%
20 Fortums Pensionsstiftelse	362 358	0,26%
Koncernen Elisa Abp totalt	781 563	0,57%
Elisa koncernens Pensionsstiftelse	722 363	0,52%
Förvaltarregistrerade	38 020 995	27,55%
Övriga aktieägare	76 286 059	55,28%
Totalt	138 011 757	100,00%

--- 11. Kursutveckling

--- 12. Aktieomsättning

Koncernens eget kapital uppgick enligt koncernbalansen den 31 december 2003 till 699 101 000 euro, av vilket de utdelningsbara vinstmedlen uppgick till 12 396 000 euro.

- Moderbolagets eget kapital uppgick enligt balansräkningen den 31 december 2003 till 905 485 523,04 euro, varav de utdelningsbara medlens andel är 316 425 540,58 euro.

●●● Moderbolagets förlust för räkenskapsperioden 1.1.2003–31.12.2003 var 197 669 578,05 euro.

●●● Styrelsen föreslår för bolagsstämman att ingen utdelning ges för 2003 och att räkenskapsperiodens förlust överförs till vinstmedlen.

Helsingfors den 11 februari 2004

Keijo Suila
ordförande

Ossi Virolainen

Matti Aura

Mika Ihamuotila

Pekka Ketonen

Jere Lahti

Veli-Matti Mattila
verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till Elisa Abp:s aktieägare

Vi har granskat Elisa Abp:s bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2003. Bokslutet, som avgetts av styrelsen och verkställande direktören, omfattar verksamhetsberättelsen samt koncernens och moderbolagets resultaträkning, balansräkning och noter. Efter utförd granskning avger vi vårt utlåtande om bokslutet och förvaltningen.

- Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Bokföringen, de tillämpade redovisningsprinciperna, innehållet i bokslutet och bokslutspresentationen har härvid granskats i tillräcklig omfattning för att få bekräftat att det inte förekommer några väsentliga fel eller brister i bokslutet. Vid granskningen av

förvaltningen har vi utrett om medlemmarna i styrelsen och verkställande direktören har skött förvaltningen av bolagets angelägenheter i enlighet med stadgandena i aktiebolagslagen.

●●● Enligt vår mening är bokslutet uppgjort enligt bokföringslagen och övriga stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall uppgöras. Bokslutet ger på sätt som avses i bokföringslagen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens samt moderbolagets verksamhet och ekonomiska ställning. Bokslutet inklusive koncernbokslutet kan fastställas och medlemmarna i moderbolagets styrelse samt verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden. Styrelsens förslag till disposition av de utdelningsbara medlen beaktar stadgandena i aktiebolagslagen.

Helsingfors den 24 februari 2004

PricewaterhouseCoopers Oy
CGR-samfund

Henrik Sormunen
CGR

Organisationen inom Elisas centrala affärsområden i Finland

består av tre enheter: **Kunder, Produkter och Nät. Elisas resultat rapporteras på sedvanligt sätt dvs. mobil verksamhet, verksamhet i det fasta nätet, verksamheten i Tyskland och övrig verksamhet.**

... Bolagsstämma

Bolagsstämman är Elisa Abp:s högsta beslutande organ. Bolagsstämman fastställer bland annat koncernens resultaträkning och balansräkning. Utgående från styrelsens förslag fattar den också beslut om utdelning, väljer styrelse och revisorer samt beviljar ansvarsfrihet för styrelsemedlemmarna och verkställande direktören.

... Elisa Abp:s ordinarie bolagsstämma 2004 hålls onsdagen den 31 mars 2004 kl. 13.00 i Helsingfors Mässcentrum, Mässplatsen 1, Helsingfors.

... Styrelse

... Sammansättning och mandatperiod

Enligt bolagsordningen skall Elisa Abp:s styrelse ha minst 5 och högst 9 medlemmar. Bolagsstämman väljer styrelsens medlemmar för en mandatperiod om ett år. Mandatperioden börjar vid utgången av den bolagsstämma som valt styrelsen och slutar vid utgången av följande bolagsstämma. Styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande. Den nuvarande styrelsen har 6 medlemmar.

... Uppgifter

Styrelsen ansvarar för att bolagets förvaltning och verksamhet är ändamålsenligt organiserad. Styrelsen har fastställt arbetsordningen, som omfattar styrelsens mötespraxis samt styrelsens uppgifter. Styrelsens övergripande uppgift är att styra koncernens verksamhet så att den ger ett så stort mervärde som möjligt på ägarnas investerade kapital samtidigt som bolagets olika intressegrupper beaktas.

... För att förverkliga sin målsättning gör styrelsen bland annat följande:

- Fastställer bolagets etiska värden och verksamhetssätt och följer upp hur de förverkligas;
- Följer med hur bolaget informerar ägarna och värdepappersmarknaden och behandlar vid behov utformningen av ägarintresset och hur marknaden förhåller sig;
- Ger förslag till bolagsstämman om bolagets utdelning i enlighet med utdelningspolicy;

- Fastställer årligen bolagets grundstrategi och tillhörande målsättningar för affärsverksamheten;

- Godkänner årligen budgeten och

verksamhetsplanen och de målsättningar för affärsverksamheten som baseras på verksamhetsplanen;

- Godkänner de totala investeringarna under året samt fattar skilda beslut om stora och strategiskt betydande investeringar, försäljningar och företagsköp;
- Godkänner betydande etableringar på nya affärsområden eller utomlands;
- Informerar sig årligen hur den tekniska utvecklingen och den allmänna efterfrågan och konkurrensläget har utvecklats i branschen och bedömer utgående från verkställande direktörens analys bolagets centrala risker;
- Behandlar och godkänner mellanbokslut och delårsrapporter samt bokslutet och verksamhetsberättelsen;
- Fastställer koncernens organisationsstruktur i huvuddrag;
- Utnämner och vid behov avsätter verkställande direktören och hans eller hennes direkta underlydande samt fattar beslut om deras arbetsvillkor och motivationsprogram;
- Ger vid behov förslag till bolagsstämman om belöningssystem till ledningen och personalen;
- Utvärderar årligen sin egen verksamhet.

... Utskott

Styrelsen har grundat ett kompensations- och utnämningsskott samt ett granskningsutskott.

... Styrelseordförande är ordförande för kompensations- och utnämningsskottet. Keijo Suila var ordförande 2003 och som medlemmar deltog Mika Ihamuotila och Pekka Ketonen.

Utskottet behandlar bland annat ärenden i anslutning till motivationsprogrammen och ledningens belöningssystem och bereder det förslag till styrelsemedlemmar som ges bolagsstämman.

... Som ordförande för granskningsutskottet fungerar styrelsens vice ordförande. Ossi Virolainen var ordförande 2003 och som medlemmar deltog Matti Aura och Jere Lahti. Utskottets uppgift är bland annat att övervaka att den ekonomiska rapporteringen, bokföringen och medelshanteringen samt den externa och interna revisionen är ändamålsenligt ordnad.

... Styrelsens kompensations- och utnämningsskott sammanträdde fyra gånger under 2003 och granskningsutskottet tre gånger.

Elisas styrelse:
från vänster
Mika Ihamuotila,
Jere Lahti,
Pekka Ketonen,
Keijo Suila
(ordförande),
Ossi Virolainen,
(viceordförande) och
Matti Aura

... Möten och arvoden

Styrelsen sammanträder i regel en gång per månad. Elisas verkställande direktör är föredragande. Till medlemmarna i styrelsen betalas enligt beslut av bolagsstämman följande arvoden:

- ordförandes månadsarvode 3 400 euro/mån
 - medlemmarnas månadsarvode 1 700 euro/mån
 - mötesarvode 250 euro/möte/person.
- ... Med månadsarvodena (efter att en kalkylmässig förskottsintehållning om 60 procent avdragits) förvärvas kvartalsvis aktier i Elisa. Aktierna får inte överlätas under en period om fyra år. Som arvoden överläts under 2003 till styrelseordföranden 1957 aktier i Elisa Abp och till styrelsemedlemmarna 1 070 aktier. Ett undantag är Mika Ihamuotila som valdes in i styrelsen den 4 april 2003 och som under året fick 710 aktier som arvode.
- ... Styrelsen sammanträdde 16 gånger under året. I genomsnitt deltog 87,5 procent av styrelsen i mötena.

... Styrelsens sammansättning 2003:

Keijo Suila, f. 1945, ekonom, styrelseordförande, chefdirektör för Finnair Abp, styrelsemedlem sedan 1999.

- Central arbetserfarenhet: I Unilever Oys tjänst 1968–1981, till sist som marknadsdirektör, vice verkställande direktör för Oy Sinebrychoff Ab 1981–1985, verkställande direktör för Huhtamäki Leaf 1985–1998, vice verkställande direktör för Huhtamäki Oy 1992–1998 och vice styrelseordförande 1996–1998.
- Centrala förtroendeuppdrag: Vice ordförande i förvaltningsrådet för Andelslaget Finlands Mässa, medlem av Försäkringsaktiebolaget Sampo Livs förvaltningsråd, styrelsemedlem i Industrins och arbetsgivarnas centralförbund och Kesko Abp.
- Aktieinnehav i bolaget (31. 12. 2003): 4 448 st

Ossi Virolainen, f. 1944, jur.kand. och ekonom, styrelsens vice ordförande, styrelsemedlem sedan 1997.

- Central arbetserfarenhet: Biträdande chefdirektör för Outokumpu Oyj 1992–2001, verkställande direktör för Avesta-Polarit Abp 2001–2003.
- Aktieinnehav i bolaget (31. 12. 2003): 4 394 st

Matti Aura, f. 1943, vicehäradshövding, verkställande direktör för Finlands Hamnförbund, medlem sedan 1999.

- Central arbetserfarenhet: Centralhandelskammarens verkställande direktör 1986–1997, trafikminister 1997–1999. Centrala förtroendeuppdrag: Styrelsemedlem i Catella Kiinteistökonultointi Oy, Harjavalta Oy och Perlos Oyj.
- Aktieinnehav i bolaget (31. 12. 2003): 3 029 st

Koncernens ledningsgrupp: från vänster Tuija Soanjärvi, Veli-Matti Mattila, Jukka Veteläsuo, Pasi Lehmus, Tapio Karjalainen, Asko Känssäla, Hannu Turunen och Sami Ylikortes

Pekka Ketonen, f. 1948, tekn. dr hc, verkställande direktör för Vaisala Oyj, medlem sedan 2001.

- Central arbetserfarenhet: Verkställande direktör för Vaisala Oyj sedan 1992.
- Centrala förtroendeuppdrag: Styrelsemedlem i VTT, styrelsemedlem industrins och arbetsgivarnas centralförbund och i föreningen Teknologiateollisuus-Teknologiindustrin.
- Aktieinnehav i bolaget (31. 12. 2003): 2 551 st

Jere Lahti, f. 1943, bergsråd, medlem sedan 2002.

- Central arbetserfarenhet: Riksdagsledamot sedan 2003, chefdirektör för SOK och styrelsens ordförande 1988–2002.
- Centrala förtroendeuppdrag: Medlem av Finnvera Abp:s förvaltningsråd, styrelseordförande för Aspectum Finland Oy, medlem i Andelslaget Finlands Mässas förvaltningsråd, medlem av HOK Elantos representantskap.
- Aktieinnehav i bolaget (31. 12. 2003): 2 040 st

Mika Ihamuotila, f. 1964, ekon.dr., vice verkställande direktör för Sampo Abp och styrelseordförande för Sampo Bank Abp, medlem sedan 4. 4. 2003.

- Central arbetserfarenhet: Direktör och verkställande direktör för Mandatum Bank 1994–2000.
- Centrala förtroendeuppdrag: Styrelsemedlem i Oy HYY-Yhtiöt Ab.
- Aktieinnehav i bolaget (31. 12. 2003): 673 st

... Verkställande direktör

Elisa Abp har en verkställande direktör som har till uppgift att sköta koncernens löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och bestämmelser och med iakttagande av aktiebolagslagen. Verkställande direktören utnämns av styrelsen. Matti Mattheisen var verkställande direktör t.o.m 30.6.2003 och 1.7.2003 tillträdde Veli-Matti Mattila som verkställande direktör.

... Elisa Abp:s verkställande direktör har rätt att avgå med pension vid 60 års ålder, varvid totalpensionen motsvarar 60 procent av den lagstadgade nivån.

... Verkställande direktörens lön

I lön inklusive telefon- och bilförmån har det under redovisningsåret betalats ut totalt 246 240,00 euro till verkställande direktör Veli-Matti Mattila. Då hans avtal med Elisa trädde i kraft fick han dessutom ett arvode om 265 382,87 euro, med vilket han i enlighet med avtalet förvärvade 15 000 aktier i Elisa till den aktuella dagens kurs (15. 5. 2003). Uppsägningstiden för verkställande direktören är från Elisas sida 6 månader och från vds:s sida 3 månader. Om avtalet upphör på grund av Elisa har verkställande direktören rätt att av Elisa få en ersättning som motsvarar den totala lönen för 24 månader minskat med lönen för uppsägningstiden. Elisas verkställande direktör har rätt att avgå med pension vid 60 års ålder, varvid totalpensionen motsvarar 60 procent av den lagstadgade nivån.

--- Koncernens ledningsgrupp

Koncernens ledningsgrupp bereder koncernstrategin och följer upp resultaten samt behandlar ärenden med betydande ekonomiska eller andra påverkningar.

--- I koncernens ledningsgrupp ingår:

Veli-Matti Mattila, f. 1961, DI, MBA, Verkställande direktör

- I koncernens tjänst sedan 2003.
- Central arbetserfarenhet: Verkställande direktör för Oy LM Ericsson Ab 1997–2003. Före det hade han sedan 1986 arbetat med olika uppgifter inom Ericsson-koncernen i Finland och USA. Mattila har även fungerat som expert för schweiziska Ascom Hasler AG.
- Centrala förtroendeuppdrag: Medlem av Försäkringsaktiebolaget Sampo Livs förvaltningsråd, styrelsemedlem i Industrins och arbetsgivarernas centralförbund, vice ordförande i styrelserna för FiCom rf och arbetsgivarförbundet för data- och tekniska branscher (TIKLI).
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 15 000 aktier

Tapio Karjalainen, f. 1959, DI, direktör för kundenheten

- I koncernens tjänst i två etapper åren 1985–1992 och från år 2003.
- Central arbetserfarenhet: Olika chefsuppdrag i Nokia Networks och dess föregångare 1992–2001, medlem av Nokia Networks och dess föregångare Nokia Telecommunications ledningsgrupp 1998–2001. Vid HTF arbetade han 1985–1992 bland annat som försäljnings- och avdelningschef.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 150 aktier

Pasi Lehmus, f. 1962, DI, direktör för produktenheten

- I koncernens tjänst sedan 1989.
- Central arbetserfarenhet: Verkställande direktör för Soon Com Oy 2002–2003 och direktör för koncernens hushållskunder 2000–2002. Dessutom har Lehmus arbetat med försäljningsuppdrag hos Siemens Hg i München i Tyskland 1995–1997 och verkat som industrisekreterare i Tokyo 1990–1991.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 150 aktier samt 25 000 A-optioner och 25 000 B-optioner

Jukka Veteläsuu, f. 1951, DI, direktör för nätenheten

- I koncernens tjänst sedan 1989.
- Central arbetserfarenhet: Verkställande direktör för Elisa Networks 2001–2003 och direktör för affärsområdet telenättjänster 1999–2001. Åren 1989–1999 fungerade han bland annat som utvecklingschef och avdelningschef gällande utvecklingen av det fasta nätet samt byggnad och

underhåll av mobilnätet. Dessutom har han 1976–1989 arbetat i chefsuppgifter gällande produktion, teknisk försäljning och internationell projektverksamhet i Nokiakoncernen.

- Centrala förtroendeuppdrag: Styrelsemedlem i Comptel Abp.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 1 295 aktier samt 25 000 A-optioner och 25 000 B-optioner

Hannu Turunen, f. 1963, DI, MBA, direktör för enheten Elisa Kommunikation GmbH

- I koncernens tjänst sedan 2000.
- Central arbetserfarenhet: Direktör för Radiolinjas Telematik-affärsenhet 2000–2003, ansvarig för företagsförvärv inom Vaisala Oyj 1998–2000, i ABB-koncernens tjänst 1991–1998.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 250 aktier samt 8 650 A-optioner och 8 650 B-optioner

Asko Känsälä, f. 1957, DI, direktör för affärsutveckling, dataadministration, FoU och information

- I koncernens tjänst sedan 2003.
- Central arbetserfarenhet: Försäljningsdirektör för Ericsson-koncernens nordiska och baltiska försäljningsenhet och medlem av ledningsgruppen, Oy LM Ericsson Ab, försäljningschef 1996–2001, chef för Teknologiska utvecklingscentralens (TEKES) industrisekretariat i Japan 1993–1996, försäljningschef i Hewlett Packard Oy 1987–1993.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): –

Tuija Soanjärvi, f. 1955, ekon.mag., ekonomi- och finansdirektör

- Central arbetserfarenhet: I koncernens tjänst sedan 2003. Före det hade hon sedan 1986 arbetat i TietoEnator, senast som ekonomi- och finansdirektör. Åren 1981–1986 arbetade hon i Keskos internrevision och internbokföring.
- Centrala förtroendeuppdrag: Styrelseordförande i Comptel Oyj och styrelsemedlem i Patria Industries Abp.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 284 aktier

Sami Ylikortes, f. 1967, ekon.mag., jur.kand., direktör för HR och administration

- I koncernens tjänst sedan 1996.
- Central arbetserfarenhet: Utnämndes till förvaltningsdirektör 2000. Fungerat som styrelsens sekreterare sedan 1998. Åren 1991–1996 arbetade han inom Unilevers ekonomiska administration.
- Innehav i bolaget (31. 12. 2003): 582 aktier samt 21 000 A-optioner och 21 000 B-optioner

--- Koncernens ledningsgrupp och vissa andra personer i koncernledningen har med stöd av en grupptilläggs pensionsförsäkring rätt att i huvudsak vid 62 års ålder avgå med

pension med en totalpension som motsvarar 60 procent av den lagstadgade nivån.

- Styrelsen har godkänt ett aktiebaserat belönings- och motivationsprogram till personer i koncernens ledning med målsättningen att öka aktieägandet. Programmet omfattade 2003 totalt 42 personer. Programmets målsättning är att förbinda nyckelpersonerna till att på lång sikt utveckla bolagets lönsamhet och värdeökning genom att belöna dem om utvecklingen följer målsättningen och samtidigt öka ledningens aktieinnehav.
- Inga nya aktier emitteras på grund av systemet. Belöningssumman deponeras för två år på ett konto vars värdeökning är bunden till Elisäs kursutveckling. Belöningen utbetalas till deltagarna efter två år i form av Elisäs aktier.

•• Riskhantering och intern revision

Riskhanteringen är en del av Elisäs interna övervakningssystem. Med hjälp av den försöker man säkerställa att de risker som påverkar bolagets affärsverksamhet identifieras, påverkas och följs upp. Bolaget indelar riskerna som påverkar affärsverksamheten i strategiska och operativa risker och risker som kan försäkras samt i finansieringsrisker. Styrelsens granskningsutskott övervakar att riskhanteringen är ändamålsenligt ordnad.

- Till bolagets strategiprocess hör att riskerna kartläggs och att de identifierade riskernas storlek, sannolikhet och godtagbarhet bedöms. Personalens operativa verksamhet styrs utgående från de strategiska målsättningarna via målsättningar på enhetsnivå och individuella målsättningar. Med hjälp av klara verksamhetsprinciper, direktiv för olika procedurer och riskuppföljningar säkerställs att åtgärderna följer målsättningarna. De risker som koncernen måste försäkra sköts i samarbete med externa försäkringsmäklare.
- Inom bolagets koncernstab verkar en intern revisionsenhet. Den årliga revisionsplanen och revisionsberättelsen tillkännages styrelsens granskningsutskott.

•• Revisorer

Bolaget har en ordinarie revisor. Revisorn skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor. Revisorerens mandatperiod är den redovisningsperiod som pågår då de väljs. Revisorerens uppdrag upphör vid utgången av den ordinarie bolagsstämma som infaller efter mandatperiodens utgång. Under perioden fungerade som bolagets revisor CGR-samfundet PricewaterhouseCoopers Ab med Henrik Sormunen, CGR som huvudansvarig revisor.

- I revisionsarvodena för de inhemska koncernbolagen utbetalades 2003 sammanlagt 440 000 euro, av vilket moderbolagets andel var 110 000 euro. De utländska koncernbolagens revisionsarvodena uppgick till 505 000 euro.
- Revisions-samfundets övriga arvoden uppgick på koncernnivå till 494 000 euro, av vilket moderbolagets andel var 260 000 euro. De övriga arvoden gällde främst skatterådgivning och tillämpningen av IAS-redovisningsprinciperna.

•• Bolagets insiders

Elisa Abp använder de insideranvisningar som sammanställts av Helsingfors Fondbörs, Centralhandelskammaren och Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund. Enligt lagen räknas personer i följande ställning till Elisa Abp:s permanenta insiders:

- styrelsemedlemmarna
- verkställande direktören
- revisions-samfundets huvudansvariga revisor
- Dessutom hör särskilt namngivna personer till Elisa Abp:s permanenta insiders, bland annat medlemmarna i koncernens ledningsgrupp.
- Elisa Abp:s insiderregister upprätthålls av Finlands Värdepapperscentral Ab. Uppgifter om permanenta insiders innehav finns till påseende i HEXGates lokaler i Helsingfors, Fabiansgatan 14, gatuplanet, samt på bolagets webbplats www.elisa.com.

... **Bolagsstämma**

Elisa Abp:s ordinarie bolagsstämma 2004 hålls onsdagen den 31 mars 2004 kl. 13.00 i Helsingfors Mässcentrum, Mässplatsen 1, Helsingfors.

... Aktieägare som önskar delta i bolagsstämman skall anmäla sig senast tisdagen den 23 mars 2004 före kl. 20.00 antingen per brev till Elisa Förbindelsetjänster/Sö A 6210, PB 170, 00061 ELISA, per telefon alla dagar kl. 8.00–20.00 på nummer 0800 06242, per fax på nummer 010 262 2727 eller per e-post yhtiokokous@yh-teyspalvelut.elisa.fi.

... Rätt att delta i bolagsstämman har aktieägare som fredagen den 19 mars 2004 är registrerad som aktieägare i bolagets aktieägarförteckning som upprätthålls av Finlands Värdepapperscentral Ab.

... **Utdelning**

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att ingen utdelning sker för 2003.

... **Information om bolagets ekonomi**

Förutom årsberättelsen publicerar Elisa Abp delårsrapporter den 29 april 2004, den 5 augusti 2004 och den 28 oktober 2004. Årsberättelsen och delårsrapporterna publiceras på finska, svenska och engelska. Årsberättelsen och delårsrapporterna kan beställas på nummer 010 262 7371.

... Årsberättelsen, delårsrapporterna, information om bolagsstämman och annan investerarinformation har samlats på Elisas webbplats under ”Investerare” på adressen www.elisa.com/svensk.

... **Elisas kontaktperson gällande investerarrelationer**

Vesa Sahivirta
Direktör, investerarrelationer
Telefon 010 262 3036, 050 520 5555
Fax 010 262 5723
e-mail vesa.sahivirta@elisa.fi

... Elisa Abp, registrerad hemort Helsingfors,
FO-nummer 0116510–6

Layout och ombrytning **Kreab Oy**

Foto **Heikki Tuuli**

Tryckeri **Edita Prima Ab** 2004

Elisa Abp
Väverivägen 18, Helsingfors
PB 1, 00061 ELISA
Telefon 0102 6000
www.elisa.com

... allt bättre service

